

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY**

Evidenčné číslo: 103002/D/2025/36124048424988420

**ZHODNOTENIE VYKAZOVANIA INFORMÁCIÍ
O UDRŽATEĽNOSTI V KONKRÉTNEJ ÚČTOVNEJ
JEDNOTKE**

Diplomová práca

2025

Bc. Lenka Brádňanská

EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
FAKULTA HOSPODÁRSKEJ INFORMATIKY

ZHODNOTENIE VYKAZOVANIA INFORMÁCIÍ
O UDRŽATEĽNOSTI V KONKRÉTNEJ ÚČTOVNEJ
JEDNOTKE

Diplomová práca

Študijný program: Účtovníctvo a audítorstvo
Študijný odbor: Ekonómia a manažment
Školiace pracovisko: Katedra účtovníctva a audítorstva FHI
Vedúca záverečnej práce: doc. Ing. Miriama Blahušiaková, PhD.

Bratislava 2025

Bc. Lenka Brádňanská

Abstrakt

BRÁDŇANSKÁ, Lenka: *Zhodnotenie vykazovania informácií o udržateľnosti v konkrétnej účtovnej jednotke.* – Ekonomická univerzita v Bratislave. Fakulta hospodárskej informatiky; Katedra účtovníctva a audítorstva. – Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Miriama Blahušiaková, PhD., Bratislava: FHI, 2025, 69 strán.

Cieľom záverečnej práce je analýza a zhodnotenie vykazovania informácií o udržateľnosti v spoločnosti Západoslovenská energetika, a. s. za účtovné obdobia 2022 a 2023. Práca je systematicky rozdelená do 3 kapitol. Obsahuje 6 grafov, 20 tabuliek a 3 obrázky. Prvá kapitola sa zameriava na legislatívu týkajúcu sa nefinančných informácií a na najvýznamnejšie medzinárodné štandardy vykazovania, pričom osobitná pozornosť je venovaná Európskym štandardom pre podávanie správ o udržateľnosti. V ďalšej kapitole je definovaný hlavný cieľ a jednotlivé čiastkové ciele práce súvisiace s nefinančným vykazovaním. Záverečná kapitola sa venuje podrobnej analýze vykazovania nefinančných informácií spoločnosťou Západoslovenská energetika, a. s., v kontexte účtovných období 2022 a 2023. Výsledkom analýzy je poukázanie na úroveň pripravenosti Západoslovenskej energetiky, a. s., na nové požiadavky vyplývajúce z Európskych štandardov pre podávanie správ o udržateľnosti, ako aj identifikácia oblastí, v ktorých je potrebné zlepšiť alebo doplniť procesy nefinančného vykazovania informácií. Práca zároveň prináša odporúčania pre spoločnosť, ktoré môžu pomôcť pri implementácii nefinančných informácií v podnikateľskom prostredí.

Kľúčové slová: nefinančné informácie, správa o udržateľnosti, udržateľnosť, Európske štandardy podávania správ o udržateľnosti

Abstract

BRÁDŇANSKÁ, Lenka: *An assessment of the sustainability reporting in a particular accounting entity*– University of Economics in Bratislava. Faculty of Economic Informatics; Department of Accounting and Auditing. – Supervisor of the final thesis: Assoc. Prof. Miriama Blahušiaková, PhD., Bratislava: FHI, 2025, 69 pages.

The aim of the thesis is to analyze and evaluate the reporting of sustainability information by Západoslovenská energetika, a. s., for the financial years 2022 and 2023. The thesis is systematically divided into three chapters. It includes 6 graphs, 20 tables, and 3 images. The first chapter focuses on the legislation related to non-financial information and the most significant international reporting standards, with particular attention given to the European sustainability reporting standards. The second chapter defines the main goal and specific partial objectives of the thesis related to non-financial reporting. The final chapter presents a detailed analysis of the non-financial reporting by Západoslovenská energetika, a. s., in the context of the financial years 2022 and 2023. The result of the analysis is an assessment of the preparedness of Západoslovenská energetika, a. s., for the new requirements arising from the European sustainability reporting standards, as well as the identification of areas where improvements or additions are needed in the non-financial reporting processes. The thesis also offers recommendations for the company that could assist in the implementation of non-financial information in the business environment.

Keywords: non-financial information, sustainability report, sustainability, European Sustainability Reporting Standards

Obsah

Úvod.....	8
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	10
1.1 História environmentálnej udržateľnosti	11
1.2 Koncept ESG (environmentálna, sociálna a riadiaca zodpovednosť)	12
1.3 Global Reporting Initiative (GRI)	13
1.4 Non-Financial Reporting Directive (NFRD).....	14
1.5 Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)	15
1.6 European Sustainability Reporting Standards (ESRS).....	18
1.6.1 Všeobecné požiadavky a všeobecné zverejnenia.....	20
1.6.2 Environmentálne štandardy	21
1.6.3 Sociálne štandardy	25
1.6.4 Riadiace štandardy	28
2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania.....	30
3 Analýza informácií o udržateľnosti skupiny ZSE.....	33
3.1 Analýza informácií týkajúcich sa environmentálnej oblasti vykázaných v účtovnom období 2023 v porovnaní s účtovným obdobím 2022.....	35
3.1.1 Dodávka energie	36
3.1.2 Udržateľné zákaznicke riešenia	38
3.1.3 Emisie	39
3.1.4 Spotreba energie	43
3.1.5 Znečisťovanie – ochrana životného prostredia a vodné zdroje.....	45
3.1.6 Biodiverzita, ekosystémy a obehové hospodárstvo	48
3.2 Analýza informácií týkajúcich sa sociálnej oblasti vykázaných v účtovnom období 2023 v porovnaní s účtovným obdobím 2022.....	50
3.2.1 Rozmanitosť a inklúzia	53
3.2.2 Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov	54
3.2.3 Bezpečnosť a zdravie	55
3.2.4 Ovplyvnené spoločenstvá	57
3.2.5 Spotrebitelia a koncoví používatelia	58
3.3 Analýza informácií týkajúcich sa riadiacej oblasti vykázaných v účtovnom období 2023 v porovnaní s účtovným obdobím 2022.....	59
3.4 Analýza splnenia požiadaviek na zverejnenie	62
3.5 Zhodnotenie výsledkov práce a odporúčania pre skupinu ZSE	63

Záver	66
Zoznam použitej literatúry.....	68

Úvod

Udržateľnosť sa v súčasnosti stáva nevyhnutným princípom pre zabezpečenie dlhodobej ekologickej rovnováhy a spoločenského rozvoja. Tento koncept úzko súvisí s **environmentálnymi, sociálnymi a ekonomickými aspektmi**, ktoré tvoria jeho základné piliere. Environmentálna udržateľnosť sa zameriava na ochranu prírodných zdrojov a zmierňovanie negatívnych dopadov ľudskej činnosti na planétu. Sociálna udržateľnosť sa zaoberá zlepšením pracovných podmienok, podporou diverzity a inklúzie, ako aj dodržiavaním ľudských práv. Ekonomická udržateľnosť zdôrazňuje potrebu dlhodobej hospodárskej stability bez negatívnych dôsledkov na životné prostredie a spoločnosť.

Významným faktorom podporujúcim udržateľnosť je rastúca **potreba regulácií a transparentnosti** v oblasti environmentálneho a sociálneho dopadu na spoločnosť. Medzivládny panel pre zmenu klímy (IPCC), ako odborný orgán Organizácie Spojených národov (OSN), jednoznačne potvrdzuje, že ľudská činnosť spôsobuje globálne otepľovanie, čo vedie k čoraz intenzívnejším klimatickým zmenám. Z tohto dôvodu vlády, organizácie aj jednotlivé spoločnosti prijímajú opatrenia na **zníženie emisií uhlíka a zavádzanie ekologických inovácií**.

Historicky sa k **environmentálnej udržateľnosti** prvýkrát prihlásili Spojené štáty americké v roku 1969 prijatím **Národného zákona o environmentálnej politike** (NEPA). Na medzinárodnej úrovni zohráva dôležitú úlohu **Parížska dohoda** z roku 2015, ktorej cieľom je udržať globálne otepľovanie pod hranicou 2 °C v porovnaní s predindustriálnym obdobím. Európska únia sa v rámci tejto **Zelenej dohody** zaviazala k dosiahnutiu klimatickej neutrality do roku 2050 a k zavádzaniu **ESG** princípov (Environmental, Social, Governance) v podnikateľskej sfére.

V nadväznosti na tieto záväzky sa zvyšuje tlak na podnikateľský sektor, aby prijal opatrenia vedúce k udržateľnejšiemu fungovaniu. Tento trend viedol k vzniku rôznych **medzinárodných štandardov**, akými sú **Global Reporting Initiative** (GRI) či **European Sustainability Reporting Standards** (ESRS), ktoré určujú kritériá pre hodnotenie vplyvu spoločnosti na životné prostredie, spoločnosť a riadenie. Implementácia týchto štandardov je podporovaná legislatívou EÚ, najmä prostredníctvom **Corporate Sustainability Reporting**

Directive (CSRD), ktorá zavádza povinnosť spoločností pravidelne zverejňovať informácie o svojich aktivitách v oblasti udržateľnosti.

Diplomová práca sa zameriava na **analýzu a hodnotenie vykazovania informácií o udržateľnosti** v kontexte aplikácie **princípov ESG** v podnikateľskom prostredí. Osobitná pozornosť je venovaná požiadavkám ESRS a relevantnej legislatíve Európskej únie. V práci sa preskúmajú environmentálne, sociálne a riadiace aspekty vykazovania podľa ESRS, ako aj ich vplyv na spoločnosť. Cieľom diplomovej práce je **analyzovať** a **zhodnotiť vykazovanie informácií o udržateľnosti** v spoločnosti **Západoslovenská energetika, a. s.** za účtovné obdobia **2022** a **2023**. Diplomová práca vychádza zo stavu legislatívy k **28.2.2025**.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Pojem **udržateľnosť** podľa spoločnosti Microsoft (2023) úzko súvisí s environmentálnou udržateľnosťou, ktorá sa zameriava na ochranu životného prostredia. Hlavným zdrojom znečistenia planéty je ľudská činnosť, ktorá už viac ako dve tisícročia významne prispieva k emisiám uhlíka, čím spôsobuje zmenu globálnej klímy. Medzivládny panel pre zmenu klímy (IPCC), ktorý je odborným orgánom Organizácie Spojených národov (ďalej OSN) jednoznačne potvrdzuje, že ľudská činnosť má zásadný vplyv na životné prostredie, čo vedie k otepľovaniu atmosféry, oceánov a pevniny. Z tohto dôvodu opodstatnene čoraz viac vlád, spoločností, organizácií aj jednotlivcov aktívne podporuje environmentálnu udržateľnosť ako nevyhnutnú odpoveď na globálne environmentálne výzvy.

Schopnosť zabezpečiť **ekologickú rovnováhu** našej planéty spočíva v ochrane a trvalo udržateľnom využívaní prírodných zdrojov s cieľom ich zachovania pre budúce generácie. Z tohto dôvodu je nevyhnutné napĺňať potreby súčasnej generácie tak, aby nedošlo k ohrozeniu schopnosti budúcich generácií uspokojovať svoje vlastné potreby. Udržateľnosť je podľa spoločnosti Microsoft (2023) koncept, ktorý vyjadruje práve tento princíp a jej dosiahnutie sa opiera o tri základné piliere: environmentálny, sociálny a ekonomický.

1. **Environmentálny pilier udržateľnosti** – Zámerom tohto piliera je sústredenie sa na ochranu a zachovanie životného prostredia pre budúce generácie. Spoločnosti, ktoré sa orientujú na environmentálnu udržateľnosť, implementujú opatrenia na zvýšenie efektívnosti svojich procesov, optimalizáciu spotreby zdrojov a minimalizáciu tvorby odpadu. Súčasťou ich prístupu je aj monitorovanie a meranie emisií uhlíka naprieč celým hodnotovým reťazcom. Cieľom je nielen znížiť ekologickú stopu, ale aj podporiť dlhodobú environmentálnu rovnováhu prostredníctvom udržateľných praktík a inovácií.
2. **Sociálny pilier udržateľnosti** – Tento pilier sa zameriava na kľúčové otázky týkajúce sa zamestnancov a pracovného prostredia. Dôraz sa kladie na ochranu zdravia a bezpečnosti zamestnancov, podporu začleňovania, posilňovanie ich postavenia, poskytovanie príležitostí na profesionálny rast a rozvoj, ako aj zabezpečenie rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom.

3. **Ekonomický pilier udržateľnosti** – Ekonomická udržateľnosť neznamena len dosahovanie ziskov, ale skôr dlhodobú ekonomickú stabilitu bez negatívnych dopadov na životné prostredie, spoločnosť a zdravie zamestnancov. Zameriava sa na zabezpečenie príjmov a udržanie chodu spoločnosti tak, aby zároveň podporovala obchodný rast, zohľadňovala etické princípy a minimalizovala nepriaznivé vplyvy na okolie.

1.1 História environmentálnej udržateľnosti

Ľudstvo sa prvýkrát zaviazalo k environmentálnej udržateľnosti v roku 1969 v Spojených štátoch, kde bol prijatý **Národný zákon o environmentálnej politike** (ďalej aj NEPA). Tento zákon, podľa Environmental Protection Agency (2024), vytvoril národnú politiku s cieľom zabezpečiť podmienky, v ktorých môžu ľudia a príroda žiť v produktívnej harmónii, čím sa umožní uspokojovanie sociálnych, ekonomických a iných potrieb súčasných i budúcich generácií.

Po prijatí **NEPA** v nasledujúcich niekoľkých rokoch začal záujem verejnosti o environmentálnu stránku udržateľnosti rapídne stúpať, keďže krajiny po celom svete začali čeliť viac a viac závažnejším výzvam súvisiacim so zmenou klímy. Tento trend vyvrcholil v roku 2015, keď prijalo 196 krajín po celom svete, vrátane Slovenska, **Parížsku dohodu** na medzinárodnom samite o klíme, ktorý je známy pod skratkou **COP** (Konferencia zmluvných strán). Táto dohoda je právne záväzná medzinárodná zmluva, ktorú museli prijať všetky štáty sveta v boji proti klimatickým zmenám. Záväzkom dohody je aj to, že všetky krajiny Európskej únie (ďalej aj EÚ) nasmerujú svoju cestu k tomu, aby sa do roku 2050 stala EÚ prvou klimaticky neutrálnou spoločnosťou a ekonomikou (Microsoft, 2023).

Obmedzenie globálneho otepľovania podľa Parížskej dohody predstavuje akčný plán s niekoľkými hlavnými prvkami, medzi ktoré patrí (Európska rada, 2024):

- **Dlhodobý cieľ** – vlády sa zaväzujú obmedziť nárast globálnej priemernej teploty výrazne pod 2 °C oproti predindustriálnym úrovniam a zároveň sa snažia dosiahnuť, aby tento nárast neprekročil 1,5 °C.
- **Príspevky** – pred konferenciou v Paríži a počas nej predložili krajiny svoje národné klimatické akčné plány, ktorých cieľom je redukcia emisií.

- **Ambície** – všetky vlády sa dohodli, že musia každých 5 rokov predložiť svoje akčné plány, pričom v každom z nich musia mať presne stanovené svoje ambicióznejšie ciele.
- **Transparentnosť** – vlády týchto krajín sa zaväzujú, že v záujme zabezpečenia transparentnosti budú pravidelne informovať o pokroku pri dosahovaní svojich cieľov, aby sa zabezpečila transparentnosť a kontrola.

1.2 Koncept ESG (environmentálna, sociálna a riadiaca zodpovednosť)

Prostredníctvom Parížskej dohody sa EÚ zaviazala k cieľom **ESG**, v rámci ktorých si stanovila cieľ znížiť emisie skleníkových plynov o 55% do roku 2030 v porovnaní s rokom 1990 a dosiahnuť prostredníctvom **Európskej zelenej dohody nulové čisté emisie skleníkových plynov do roku 2050**. Preto EÚ intenzívne pracuje na reguláciách, ktoré musia členské štáty následne implementovať do svojej legislatívy, aby podporili implementáciu cieľov ESG v oblasti reportovania udržateľností v spoločnostiach.

ESG predstavuje podľa spoločnosti KPMG (2023) **environmentálne, sociálne a riadiace kritériá**, ktoré sa stali normami pre hodnotenie činnosti spoločností. Investori ich používajú na posúdenie svojich investícií. ESG spája spoločensky a sociálne zodpovedné investovanie s investičnými stratégiami. Hlavným cieľom je dosiahnuť nielen finančnú návratnosť, ale aj pozitívny sociálny a environmentálny dopad.

Medzi základné **environmentálne kritériá** podľa KPMG (2023) patria faktory ako odlesňovanie, klimatické zmeny, odpadové hospodárstvo a znečisťovanie či využívanie obnoviteľnej energie. Spoločnosti sú povinné predkladať informácie o svojom vplyve na životné prostredie, pričom musia uviesť opatrenia na zníženie emisií počas výroby, angažovanosť v ochrane lesov a efektívne využívanie vodných zdrojov. Dôležitým aspektom je aj vplyv ich činností na ekosystémy a biodiverzitu, najmä v súvislosti s dopravou, spotrebou energií a využívaním pôdy.

Spoločnosti podľa GreenTalk (2022) sú zodpovedné nielen za svoj environmentálny vplyv, ale aj za sociálny dosah svojho podnikania na zamestnancov a širšiu spoločnosť. **Sociálne kritériá** zahŕňajú spôsob, akým spoločnosť rieši otázky týkajúce sa zamestnancov, zákazníkov a dodávateľov. Posudzuje sa, či zabezpečuje vhodné pracovné podmienky vrátane bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, spravodlivé odmeňovanie, benefity a

riadenie ľudských zdrojov. Dôležitými aspektmi sú aj rovnosť príležitostí, rodová rovnováha a podpora vzdelávania zamestnancov. Okrem toho sa hodnotí vplyv spoločnosti na komunity v jej okolí, ako aj jej schopnosť prilákať a udržať si kvalitných pracovníkov. Kritériá, ktoré sa zohľadňujú pri **hodnotení správy a riadenia spoločnosti**, zahrňujú aspekty, ako sú kvalita manažmentu, nezávislosť členov správnych orgánov, ale aj obchodná etika a opatrenia proti korupcii, podvodom a praniu špinavých peňazí.

1.3 Global Reporting Initiative (GRI)

Záujem o reportovanie v oblasti udržateľnosti zaznamenal výrazný nárast, čo je spôsobené rôznymi faktormi, ako sú rastúce povedomie o otázkach udržateľnosti, intenzívnejší tlak zainteresovaných strán na správanie spoločností a prísnejšie legislatívne požiadavky. Tento trend sa začal prejavovať od konca 90. rokov 20. storočia, pričom čoraz viac spoločností začalo systematicky zverejňovať svoje postupy v oblasti udržateľnosti.

Podľa Bais a kol., (2024) bola inštitúcia **Global Reporting Initiative** (ďalej GRI) založená v roku 1997 **Bobom Massiem** a **Allenom Whitem**. Títo zakladatelia si uvedomili, že chýba **jednotný holistický štandardizovaný nástroj**, ktorý by umožnil zosúladienie potrieb spoločností a zainteresovaných strán na transparentné informácie o ich dopadoch na udržateľnosť. V priebehu rokov bolo vyvinutých množstvo nástrojov na hodnotenie a sprostredkovanie spoločenskej udržateľnosti, avšak GRI sa ukázal ako celosvetovo **dominantný a najkomplexnejší rámec pre podávanie správ o udržateľnosti**.

Rok 2000, ako uvádzajú Oorschot a kol., (2024), znamenal obdobie **zvýšenej štandardizácie správ o udržateľnosti** v dôsledku viacerých publikácií a legislatívnych zmien. GRI definuje reportovanie udržateľnosti ako proces, pri ktorom spoločnosti zverejňujú svoje najvýznamnejšie ekonomické, environmentálne a sociálne dopady vyplývajúce z ich podnikateľských činností, čím preberajú zodpovednosť za tieto vplyvy a zabezpečujú ich riadenie. Aby boli štandardy GRI relevantné a aktuálne, organizácia každé tri roky prehodnocuje existujúce a vyvíja nové štandardy. Počas svojej existencie GRI pravidelne zverejňovalo aktualizované verzie svojich smerníc, konkrétne **G1** (2002), **G2** (2002), **G3** (2006), **G3.1** (2011), **G4** (2013), po ktorých nasledovali štandardy podávania správ o udržateľnosti v roku 2016 a štandardy špecifické pre daný sektor v roku 2022.

Štandardy sú navrhnuté ako **ľahko použiteľný modulárny súbor**, ktorý poskytuje komplexný obraz o podstatných témach spoločnosti, ich súvisiacich vplyvoch a spôsobe ich riadenia. GRI sa skladajú z 3 štandardov (GRI, 2023):

- **univerzálne štandardy**, ktoré sa vzťahujú na všetky spoločnosti a zahrňujú vykazovanie v oblasti životného prostredia a ľudských práv v súlade s medzinárodnými normami,
- **sektorové štandardy**, ktoré dopĺňajú univerzálne požiadavky a obsahujú špecifické pokyny pre jednotlivé odvetvia, ako sú napríklad energetika, ťažobný priemysel a pod..
- **tematické štandardy**, ktoré uvádzajú podrobné vykazovanie konkrétnych oblastí, akými sú napríklad zmena klímy.

Ako uvádza CSRD Compass (2023) štandardy GRI sú **dobrovoľné** a môže ich prijať spoločnosť akejkoľvek veľkosti. Sú predovšetkým navrhnuté tak, aby boli flexibilné a prispôsobiteľné, aby vyhovovali rôznym kontextom, v ktorých spoločnosť pôsobí. GRI štandardy sa používajú na celom svete. Medzi súčasné priority GRI patrí vývoj nových štandardov pre dôležité kľúčové témy, ako je biodiverzita a obehové hospodárstvo, ako aj pomoc pri implementácii jej najnovších štandardov, ktoré boli zverejnené v roku 2021.

1.4 Non-Financial Reporting Directive (NFRD)

Prvé legislatívne riešenie vykazovania o udržateľnosti sa začalo v roku 2014 a to prijatím *Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2014/95/EÚ z 22. októbra 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami* (angl. Non-Financial Reporting Directive, ďalej aj NFRD). Táto smernica bola prvým veľkým krokom EÚ, ktorá od veľkých spoločností vyžadovala, aby podávali správy o svojich environmentálnych, sociálnych a riadiacich vplyvoch. NFRD transponoval každý členský štát, vrátane Slovenskej republiky, do svojej národnej legislatívy. NFRD sa vzťahuje na **subjekty verejného záujmu**, čo zahŕňa **spoločnosti nad 500 zamestnancov, banky, poisťovne aj spoločnosti kótované na burze**. Definícia subjektu verejného záujmu sa môže v každej krajine líšiť. Na Slovensku do tejto kategórie patria subjekty ako zdravotné poisťovne, penzijné fondy, správcovské spoločnosti a ďalšie organizácie, ktoré sú

definované v zákone č. 431/2002 Z. z o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon o účtovníctve). Podľa tohto zákona sa sem zaradia aj obchodné spoločnosti, ktoré musia spĺňať aspoň dve kritériá z nasledujúcich troch:

- čistý obrat nad 170 mil. €,
- majetok nad 170 mil. €,
- viac ako 2 000 zamestnancov.

Podľa Vitálošová (2022) bolo cieľom NFRD zabezpečiť väčšiu transparentnosť vo vzťahu k nefinančným informáciám, čím sa malo podporiť lepšie hodnotenie rizík a zodpovedný prístup spoločností k sociálnym a environmentálnym otázkam.

Postupom času sa však ukázalo, že **NFRD** má niekoľko **nedostatkov**. To viedlo Európsku komisiu k revízií smernice v roku 2019 a k vydaniu konzultácie s cieľom získať spätnú väzbu od zainteresovaných strán o možných zmenách a doplneniach.

Konzultačný orgán zverejnil hodnotenie implementácie NFRD, v ktorom boli načrtnuté nedostatky, ktoré bolo treba riešiť (Coolset, 2024):

- nefinančným informáciám chýba porovnateľnosť a spoľahlivosť,
- prekrývajúce sa právne predpisy spôsobujú zmätok pri podávaní správ a dodatočné náklady,
- vysoký dopyt po spoločných štandardoch výkazníctva,
- potreba, aby spoločnosti odhalili procesy hodnotenia významnosti,
- navrhovanie jednotnej transparentnosti prostredníctvom zverejňovania správ manažmentu,
- odporúča NFRD, aby sa rozšírila na všetky kótované a súkromné spoločnosti so škálovanými požiadavkami.

Európska komisia, uvedomujúc si nedostatky navrhla novelizáciu existujúcich pravidiel týkajúcich sa zverejňovania nefinančných informácií, ktoré upravuje NFRD, navrhla ich aktualizáciu prostredníctvom novej smernice.

1.5 Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Návrh novej smernice o podávaní správ spoločenskej udržateľnosti *Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení*

nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií o udržateľnosti podnikov (angl. Corporate Sustainability Reporting Directive, ďalej aj CSRD) bol prijatý v apríli 2021. Návrh CSRD podľa Baummüller a Grbenic (2023) nahrádza ustanovenia NFRD a úplne pretvára európsky rámec podávania správ o udržateľnosti. Tento návrh na jednej strane podstatne rozširuje okruh spoločností, ktoré sú nútené takéto správy vykazovať, a na druhej strane zavádza značné množstvo nových tém, ktoré je tak tiež potrebné vykazovať. Na prvý pohľad je viditeľná zmena názvu požiadaviek z **nefinančného vykazovania** na **spoločenskú udržateľnosť**. Tento posun je dôsledkom rastúcej kritiky, ktorá sa sústreďuje na nejednoznačnosť pojmu „nefinančný“, ktorý bol považovaný za negatívny pojem bez jasne definovaného (pozitívneho) obsahu. Z tohto dôvodu už Európske laboratórium navrhlo túto zmenu v terminológii vo svojich záverečných správach o európskych normách podávania správ o udržateľnosti.

Smernica CSRD bola do slovenskej legislatívy transponovaná v roku 2024 zmenou zákona o účtovníctve, ktorá nadobudla účinnosť 1. júna 2024.

CSRD rozširuje horizont podávania správ o udržateľnosti tým, že kladie **prísnejšie a komplexnejšie požiadavky** na veľké spoločnosti a všetky subjekty verejného záujmu v rámci EÚ. Odteraz budú všetky veľké spoločnosti povinné zverejňovať informácie týkajúce sa udržateľnosti, vrátane dopadu na životné prostredie, sociálnych a ľudských práv a správy a riadenia spoločností. Podľa Coolset (2024) základným cieľom CSRD je zvýšenie transparentnosti a poskytnutie holistického pohľadu na výkonnosť spoločnosti. Na rozdiel od NFRD, ktorá sa vzťahovala len na veľké subjekty verejného záujmu, CSRD zahŕňa všetky veľké spoločnosti a spoločnosti kótované na regulovanom trhu v EÚ.

Tabuľka č. 1 uvádza rozsah subjektov povinných vykazovať podľa smernice CSRD, vrátane termínov vzniku povinnosti na vykazovanie informácií o udržateľnosti, požiadaviek na ich následné zverejnenie a príslušných kategórií spoločností, na ktoré sa tieto povinnosti vzťahujú.

Tabuľka č. 1 – Časová os vykazovania podľa smernice CSRD

Vznik povinnosti	Zverejnenie	Spoločnosti
od 1. januára 2024	2025	spoločnosti, ktoré už sú povinné zverejňovať nefinančné informácie podľa skoršej smernice NFRD
		veľké spoločnosti, ktoré musia spĺňať 2 z nasledujúcich kritérií - aspoň 250 zamestnancov - aktíva v hodnote najmenej 25 mil . € - čistý obrat najmenej 50 mil. €
od 1. januára 2025	2026	
od 1. januára 2026	2027	malé aj stredné spoločnosti, ktoré sú obchodovateľné na burze
		medzinárodné spoločnosti, ktoré: - v EÚ prekročia čistý obrat 150 mil. € - majú v EÚ pobočku, ktorá podlieha aktuálnym kritériám minimálneho obratu podľa CSRD
od 1. januára 2028	2029	

Zdroj: smernica CSRD

Medzi **hlavné výzvy CSRD** patrí zaručenie, aby spoločnosti poskytovali **porovnateľné a dôveryhodné informácie o udržateľnosti**, ktoré zainteresované strany potrebujú na posúdenie nefinančnej výkonnosti spoločnosti. Ako uvádza KPMG Business Institute (2024), v záujme presunu investícií smerom k udržateľnejším spoločnostiam a technológiám je jej hlavným cieľom zvýšiť transparentnosť pre všetky zainteresované strany.

Smernica CSRD je podľa GreenTalk (2023a) založená na dvojitej významnosti, t. j. významnosti z hľadiska vplyvu a z hľadiska finančnej významnosti. Posúdenie **dvojitej významnosti** si vyžaduje nielen identifikáciu spoločenských a environmentálnych dôsledkov (závažnosť vplyvu), ale aj to, ako záležitosti, ktoré sa týkajú udržateľnosti, ovplyvňujú spoločnosť (finančná významnosť). **Medzi dôležité charakteristiky dvojitej významnosti** patria **komplexnosť**, ktorá zohľadňuje širší rozsah možností a spektrum rizík, **dlhodobá perspektíva**, ktorá kladie dôraz na hodnotu a udržateľnosť v dlhodobom horizonte, **stakeholder prístup**, ktorý zohľadňuje záujmy rôznych zainteresovaných strán, **dynamickosť** uznáva, že významnosť podlieha časovým zmenám. Dvojitá významnosť je okrem CSRD kľúčová aj v **ESG reportingu**, lebo tvorí základ pre komplexné ESG hodnotenie.

Medzi ďalšie hlavné výzvy CSRD patrí aj identifikácia **cieľov**, aby spoločnosť identifikovala ciele súvisiace s udržateľnosťou a podávala správy o svojom pokroku pri dosahovaní týchto cieľov.

Ďalšou zásadnou výzvou je **komplexnosť zverejňovaných informácií**. V zverejňovaných informáciách by mali byť zahrnuté informácie s retrospektívou, ako aj informácie zamerané na budúcnosť, pričom zverejňované informácie musia byť v súlade s

delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2023/2772 z 31. júla 2023, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o štandardy vykazovania informácií o udržateľnosti (ang. European Sustainability Reporting Standards, ďalej aj ESRS).

Prepojenosť ESRS s nariadením Európskeho parlamentu a rady (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088 (ďalej aj taxonómia EÚ) má vplyv predovšetkým na účastníkov finančného trhu, ktorí ponúkajú finančné produkty v EÚ, ako aj na veľké subjekty verejného záujmu, ktoré už majú povinnosť poskytovať nefinančné výkazy podľa smernice NFRD, a v dôsledku toho aj na spoločnosti, ktoré spadajú pod smernicu CSRD. Podľa KPMG Business Institute (2024) má taxonómia významný vplyv aj pre členské štáty EÚ pri stanovení verejných opatrení, štandardov či označení pre zelené finančné produkty alebo zelené firemné dlhopisy.

Taxonómia EÚ slúži na pochopenie toho, ako môžu činnosti spoločnosti prispieť k udržateľnosti, a na komunikáciu s investormi a spotrebiteľmi. Stanovuje kritériá na určenie toho, či možno **ekonomické činnosti** považovať za ekologicky udržateľné. Taxonómia definuje **6 environmentálnych cieľov**, medzi ktoré patrí zmiernenie klimatických zmien, prevencia a regulácia znečistenia, efektívne využívanie vodných a morských zdrojov, prispôsobenia sa zmene klímy, ochrana a obnova ekosystémov a biodiverzity, ako aj prechod na obehové hospodárstvo.

Podľa Tinák (2024) je Taxonómia EÚ užitočným nástrojom pre viaceré zainteresované strany. Investori ju využívajú na vyhľadávanie a výber perspektívnych udržateľných investícií. Spoločnosti ju používajú na hodnotenie udržateľnosti svojej spoločnosti a podávanie správ o svojom environmentálnom úsilí. Vlády ju môžu využívať na vytváranie pravidiel a politík týkajúcich sa životného prostredia.

1.6 European Sustainability Reporting Standards (ESRS)

CSRD slúži ako právny základ pre ESRS. ESRS boli vyvinuté s cieľom poskytnúť konkrétny rámec pre požiadavky na podávanie správ uvedené v CSRD. Každá spoločnosť, ktorá spĺňa požiadavky CSRD, bude povinná vykazovať podľa ESRS. **Dvojitá významnosť** je novým aspektom európskych kritérií pre podávanie správ o udržateľnosti. Spoločnosti budú musieť posúdiť, ako ich činnosť ovplyvňuje napríklad životné prostredie a ako životné

prostredie ovplyvňuje ich činnosť. Jedným z príkladov je nedostatok vody. Hodnotiť sa bude význam tohto nedostatku pre ziskovosť podniku (**finančná významnosť**) a rozsah, v akom jeho činnosť ovplyvnila kvalitu vodných zdrojov (**významnosť vplyvu**).

Na základe **pilierov ESG** podľa GreenTalk (2023b) existuje celkovo **dvanásť štandardov ESRS**. Dva z nich, ESRS 1 a ESRS 2 (tzv. prierezové štandardy), sú všeobecné a môže ich použiť každá spoločnosť, ktorá spĺňa požiadavky CSRD. Životným prostredím sa zaoberajú štandardy **ESRS E1 až E5** (environmentálne štandardy). Sociálnym pilierom sa zaoberajú štyri štandardy **ESRS S1 až S4** (sociálne štandardy). Jeden štandard, **ESRS G1** (riadiaci štandard), sa zaoberá zodpovednosťou v správaní a riadení spoločnosti. Spoločnosti, ktoré identifikujú dané oblasti za významné, budú musieť tieto oblasti zverejňovať. V decembri 2023 boli ESRS uverejnené v Úradnom vestníku EÚ ako právne záväzné.

Spoločnosť IBM (2024) uvádza, že hlavnú úlohu pri formovaní ESRS mala **Európska poradná skupina pre finančné výkazníctvo** (angl. **European Financial Reporting Advisory Group**, ďalej aj EFRAG), ktorá v roku 2022 vydala svoj prvý súbor európskych štandardov podávania správ o udržateľnosti. **EFRAG** je súkromné združenie založené v roku 2001, ktoré je známe svojou úlohou pri poskytovaní poradenstva vo finančných záležitostiach EÚ. Cieľom skupiny EFRAG je od jej založenia **prispievať k celosvetovému pokroku vo vykazovaní udržateľnosti**. Na dosiahnutie tohto cieľa EFRAG spolupracuje s rôznymi poradenskými organizáciami, medzi ktoré patrí aj **Európsky orgán pre bankovníctvo, poisťovníctvo, cenné papiere a trhy, ako aj Európska environmentálna agentúra a organizácie zamerané na dôchodkové poistenie zamestnancov**. Cieľom tejto spolupráce je zabezpečiť súlad medzi CSRD a zákonmi EÚ. Hneď po stanovení noriem poskytuje EFRAG spoločnostiam špecifické požiadavky na podávanie správ v ESRS.

Proces vypracovania ESRS bol podľa Fornasari (2024) náročným a kooperatívnym procesom, ktorý sa začal pridelením úlohy EFRAG zo strany **Európskej komisie**. Aby sa zabezpečilo, že ESRS bude odrážať potreby všetkých zainteresovaných strán, EFRAG zriadila **multidisciplinárnu expertnú skupinu**. Táto skupina zahŕňala predstaviteľov akademickej obce, odborníkov na udržateľnosť, špecialistov na reportovanie a zástupcov spoločností a investorov. Jej cieľom bolo spojiť rôzne pohľady a odborné znalosti s cieľom

vyvinúť komplexné a prakticky použiteľné normy pre rôzne sektory. Pri navrhovaní noriem EFRAG uskutočnila početné **verejné konzultácie**, aby získala spätnú väzbu od širokého spektra zainteresovaných strán vrátane **spoločností, mimovládnych organizácií a investorov**. Tieto konzultácie boli kľúčové na zabezpečenie toho, aby normy spĺňali reálne potreby trhu a odrážali očakávania zainteresovaných strán. Súčasne EFRAG preskúmala existujúce postupy podávania správ o udržateľnosti na medzinárodnej úrovni. V niektorých prípadoch sa uskutočnili pilotné testy s vybranými spoločnosťami, aby sa posúdila realizovateľnosť a účinnosť navrhovaných noriem. Tieto testy poskytli dodatočnú spätnú väzbu, ktorá sa následne využila na spresnenie a vylepšenie štandardov.

Po ich dokončení boli ESRS predložené Európskej komisii na schválenie. Po dôkladnom preskúmaní Európska komisia normy prijala ako **neoddeliteľnú súčasť smernice CSRD**, čím sa stali povinnými pre všetky spoločnosti, na ktoré sa táto smernica vzťahuje.

ESRS stanovujú požiadavky na zverejňovanie vrátane všeobecných požiadaviek, všeobecných informácií, environmentálnych, sociálnych a riadiacich štandardov, ktoré sú opísané na nasledujúcich stranách.

1.6.1 Všeobecné požiadavky a všeobecné zverejnenia

ESRS 1 sa zameriava na stanovenie **základných podmienok** pre vykazovanie udržateľnosti. Obsahuje povinné pojmy a zásady, ktoré musia spoločnosti dodržiavať pri tvorbe správ o udržateľnosti v súlade s CSRD. Spoločnosti, na ktoré sa vzťahuje CSRD, sú povinné zverejniť dôležité informácie o svojich vplyvoch, rizikách a príležitostiach spojených s udržateľnosťou ESRS.

Niektoré údaje o udržateľnosti musia byť zverejnené bez ohľadu na ich relevantnosť pre danú spoločnosť. Patria sem informácie o riadení, stratégii, rizikách, ako aj meraniach a cieľoch súvisiacich so zmenami klímy.

Informácie o udržateľnosti majú svoju hodnotu, ak dokážu predpovedať budúce výsledky alebo potvrdiť tie súčasné. Zainteresované strany, teda osoby ovplyvnené činnosťou spoločnosti, majú kľúčovú úlohu v určení tejto hodnoty.

Spoločnosti musia rozlišovať medzi dvomi hlavnými skupinami zainteresovaných strán, a to **dotknutými zainteresovanými stranami a používateľmi správ o udržateľnosti**.

Dotknuté zainteresované strany sú subjekty, ktorých záujmy môžu byť pozitívne alebo negatívne ovplyvnené činnosťou spoločnosti, zatiaľ čo používatelia správ o udržateľnosti zahŕňujú široké spektrum subjektov, ako sú investori, veritelia, obchodní partneri, odbory a občianske organizácie.

Ako uvádza Hronček a Partners (2024) **ESRS 2** rozvíja zásady z ESRS 1 tým, že definuje požiadavky na zverejňovanie informácií o udržateľnosti, ktoré platia pre všetky spoločnosti. Tento štandard pokrýva širokú škálu tém, od **charakteristiky spoločnosti** a jej **obchodných aktivít** až po konkrétne otázky týkajúce sa dodržiavania predpisov. Zohľadňuje tiež aspekty ako hodnotový reťazec, úpravy pri príprave a prezentovaní dát o udržateľnosti, chyby z minulosti, a tiež zverejnenia stratégií, riadení a posúdení dôležitosti environmentálnych vplyvov.

1.6.2 Environmentálne štandardy

Cieľom štandardu **ESRS E1 – Zmena klímy** je špecifikovať, aké informácie by mali spoločnosti zverejňovať ohľadom **zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy**, aby zainteresované strany mohli lepšie porozumieť ich vplyvu na zmenu klímy. Zverejnené informácie by mali zahŕňať aktivity a plány na zmiernenie vplyvov v súlade s **Parížskou dohodou**, pričom cieľom je **obmedziť globálne otepľovanie na 1,5 °C**. V tabuľke č. 2 sú prezentované požiadavky na zverejňovanie podľa tohto štandardu.

So štandardom ESRS E1 súvisia aj **medzinárodné klimatické dohody**, medzi dve najzásadnejšie patria **Kjótsky protokol** a **Parížska dohoda**. Kjótsky protokol z roku 1997 je o percentuálnom znížení skleníkových plynov, ktoré sa mali dosiahnuť do roku 2012.

Hlavnými kľúčovými výzvami v tomto štandarde sú podľa KPMG Business Institute, (2024) **prechod k Parížskej dohode** a povinné **meranie emisií uhlíka v 3 rozsahoch** (scope 1 až 3).

Tabuľka č. 2 - Požiadavky na zverejnenie podľa ESRS E1- Zmena klímy

Skratka	Požiadavky na zverejňovanie
E1-1	Plán transformácie pre zmierňovanie zmeny klímy
E1-2	Politiky týkajúce sa zmierňovania zmeny klímy adaptácie na zmenu klímy
E1-3	Opatrenia a zdroje v súvislosti s politikami v oblasti zmeny klímy
E1-4	Cieľové hodnoty týkajúce sa zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na zmenu klímy
E1-5	Spotreba energie a energetický mix
E1-6	Hrubé emisie rozsahu 1, 2, 3 a celkové emisie skleníkových plynov
E1-7	Odstránené emisie skleníkových plynov a projekty znižovania emisií skleníkových plynov financované prostredníctvom uhlíkových kreditov
E1-8	Interné stanovovanie cien uhlíka
E1-9	Očakávané finančné vplyvy významných fyzických rizík a rizík spojených s transformáciou a potenciálnych klimatických príležitostí

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

V rámci rozsahu diplomovej práce sme z deviatich požiadaviek uvedených v tabuľke č. 2 vybrali jednu požiadavku na konkrétny opis, a to **Požiadavku na zverejňovanie E1-5 Spotreba energie a energetický mix**. Spoločnosť v tejto požiadavke zverejňuje celkovú spotrebu energie, ale aj zlepšovanie energetickej efektívnosti a podielu obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe. Spoločnosť musí zverejniť spotrebu energie v **MWh** rozčlenenú na **spotrebu** energie z fosílnych zdrojov, z obnoviteľných zdrojov, z jadrových zdrojov, nakúpenej elektriny, tepla a chladu z obnoviteľných zdrojov, ale aj z odvetvia s klimatickým dopadom rozčlenených na spotrebu fosílnych zdrojov: **palivá** z ropy, uhlia, zemného plynu atď. Musia sa **samostatne** rozčleniť a zverejniť informácie z obnoviteľných a neobnoviteľných zdrojov.

V štandarde **ESRS E2 – Znečisťovanie** sa určuje, aké informácie majú spoločnosti zverejňovať v oblasti **znečisťovania a emisií ovzdušia, pôdy a vody**, ako aj v súvislosti **s nebezpečnými látkami**, vrátane tých, ktoré sa považujú za extrémne rizikové. Spoločnosť musí zverejniť množstvá znečisťujúcej látky, mikroplastov, ktoré vyrába alebo využíva. Hlavnými kľúčovými výzvami sú **identifikácia najškodlivejších látok pre ovzdušie, vodu a pôdu** ako aj hodnotenie finančných účinkov a dopadov, rizík a príležitostí súvisiacich so znečisťovaním. Konkrétne požiadavky na zverejňovanie sú uvedené v tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3 -Požiadavky na zverejnenie podľa ESRS E2 - Znečisťovanie

Skratka	Požiadavky na zverejňovanie
E2-1	Politiky týkajúce sa znečisťovania životného prostredia
E2-2	Opatrenia a zdroje v súvislosti so znečisťovaním životného prostredia
E2-3	Cieľové hodnoty týkajúce sa znečisťovania životného prostredia
E2-4	Znečisťovanie ovzdušia, vody a pôdy
E2-5	Látky vzbudzujúce obavy a látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy
E2-6	Očakávané finančné vplyvy v dôsledku vplyvov, rizík a príležitostí súvisiacich so znečisťovaním životného prostredia

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

V rámci rozsahu diplomovej práce sme zo šiestich požiadaviek uvedených v tabuľke č. 3 vybrali jednu požiadavku na konkrétny opis, a to **Požiadavku na zverejňovanie E2-5 Látky vzbudzujúce obavy a látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy**. Spoločnosť v tejto požiadavke zverejňuje údaje o produkcii, využívaní, distribúcií a dovoze alebo vývoze nebezpečných látok, vrátane veľmi nebezpečných, či už samostatne, v zmesiach alebo vo výrobkoch. Cieľom je posúdiť vplyv spoločnosti na zdravie a životné prostredie a identifikovať riziká. Zverejňujú sa celkové množstvá látok vzbudzujúcich obavy, ktoré spoločnosť produkuje alebo využíva počas výroby a množstvá, ktoré opúšťajú spoločnosť v podobe emisií. Objem látok sa uvedie napríklad v **kilogramoch** alebo **tonách**.

Štandard **ESRS E3 – Vodné a morské zdroje** sa venuje **povrchovej a podzemnej** vode a vyžaduje, aby spoločnosti poskytovali údaje o spotrebe vody vo svojich činnostiach, výrobkoch a službách, rovnako o **odbere** a **vypúšťaní** vody. Pri morských zdrojoch sa hlavne tento štandard zaoberá ťažbou a využívaním týchto zdrojov.

Spoločnosť musí zverejniť celkovú spotrebu vody v **m³** a to aj v oblastiach s vodným rizikom, objem recyklovanej a opätovne používanej vody a uskladnenej vody. V rámci rozsahu diplomovej práce sme z piatich uvedených požiadaviek v tabuľke č. 4 vybrali jednu požiadavku na konkrétny opis, a to **Požiadavku na zverejňovanie E3-4 Spotreba vody**. V tejto požiadavke spoločnosť zverejňuje údaje o spotrebe vody. Zverejňovanie zahŕňa celkovú **spotrebu vody v m³**, spotrebu vodným rizikom, objem recyklovanej, opätovne používanej, uskladnenej vody v **m³**, kontextové informácie, vrátane kvality vody a metodológie zberu údajov (normy a spôsoby merania).

Tabuľka č. 4 -Požiadavky na zverejnenie ESRS E3 – Vodné a morské zdroje

Skratka	Požiadavky na zverejňovanie
E3-1	Politiky týkajúce sa vodných a morských zdrojov
E3-2	Opatrenia a zdroje v súvislosti s politikami týkajúcimi sa vodných a morských zdrojov
E3-3	Cieľové hodnoty týkajúce sa vodných a morských zdrojov
E3-4	Spotreba vody
E3-5	Očakávané finančné vplyvy v dôsledku rizík a príležitostí súvisiacich s vodnými a morskými zdrojmi

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

Zverejňovanie informácií v štandarde **ESRS E4** sa hlavne týka informácií o vplyve spoločnosti na **suchozemské, sladkovodné a morské biotopy, ekosystémy a populácie živočíšnych a rastlinných druhov**. Štandard sa zameriava aj na **biodiverzitu**, vrátane rôznosti v rámci druhov, medzi druhmi a **ekosystémami**, pričom zohľadňuje aj prepojenie s **pôvodnými obyvateľmi** a ďalšími komunitami, ktoré sú ovplyvnené aktivitami spoločnosti. Požiadavky na zverejnenie informácií podľa tohto štandardu sú uvedené v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5 -Požiadavky na zverejnenie ESRS E4 – Biodiverzita a ekosystémy

Skratka	Požiadavky na zverejňovanie
E4-1	Plán transformácie a zohľadnenie biodiverzity a ekosystémov v stratégií a obchodnom modeli
E4-2	Politiky týkajúce sa biodiverzity a ekosystémov
E4-3	Opatrenia a zdroje v súvislosti s biodiverzitou a ekosystémami
E4-4	Cieľové hodnoty týkajúce sa biodiverzity a ekosystémov
E4-5	Metriky vplyvu týkajúce sa zmeny biodiverzity a ekosystémov
E4-6	Očakávané finančné vplyvy rizík a príležitostí týkajúcich sa biodiverzity a ekosystému

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

V rámci rozsahu diplomovej práce sme zo šiestich požiadaviek uvedených v tabuľke č. 5 vybrali jednu požiadavku na konkrétny opis, a to **Požiadavku na zverejňovanie E4-2 Politiky týkajúce sa biodiverzity a ekosystémov**. Spoločnosť v tejto požiadavke môže politiky rozčleniť do širších oblastí životného prostredia alebo udržateľnosti, ktoré sa vzťahujú na rôznorodé podtémy. Spoločnosť napríklad môže poskytnúť informácie o spôsobe, akým sa v tejto politike odvoláva na výrobu, získanie alebo spotrebu surovín, a najmä o spôsobe, akým obmedzuje obstarávanie od dodávateľov, ktorí nedokážu preukázať, že neprispievajú k závažnej škode na chránených územiach alebo kľúčových oblastiach biodiverzity napríklad prostredníctvom osvedčenia.

V štandarde **ESRS E5 – Využívanie zdrojov a obehového hospodárstva** sa v tabuľke č. 6 nachádzajú požiadavky na zverejňovanie informácií, ktoré sa špecifikujú na zverejňovanie informácií so zameraním na **prílev zdrojov**, vrátane obehu materiálov vo

vzťahu k obnoviteľným a neobnoviteľným zdrojom, **odlevov zdrojov**, ktoré obsahujú údaje o výrobkoch a materiáloch a **odpadu**.

Tabuľka č. 6 -Požiadavky na zverejnenie ESRS E5 – Využívanie zdrojov a obehové hospodárstvo

Skratka	Požiadavky na zverejňovanie
E5-1	Politiky týkajúce sa využívania zdrojov a obehového hospodárstva
E5-2	Opatrenia a zdroje v súvislosti s využívaním zdrojov a obehovým hospodárstvom
E5-3	Cieľové hodnoty týkajúce sa využívania zdrojov a obehového hospodárstva
E5-4	Prílev zdrojov
E5-5	Odlev zdrojov
E5-6	Očakávané finančné vplyvy rizík a príležitostí týkajúcich sa využívania zdrojov a obehového hospodárstva

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

V rámci rozsahu diplomovej práce sme zo šiestich požiadaviek uvedených v tabuľke č. 6 vybrali jednu požiadavku na konkrétny opis, a to **Požiadavku na zverejňovanie E5-4 Prílev zdrojov**. Spoločnosť, ktorá považuje prílev zdrojov za dôležitý, zverejní informácie v **tonách** alebo **kilogramoch**, ktoré sa týkajú materiálov použitých na výrobky a služby: celkovú hmotnosť použitých materiálov, percento udržateľne získaných biologických materiálov a hmotnosť a percento opätovne použitých alebo recyklovaných komponentov a materiálov.

1.6.3 Sociálne štandardy

ESRS S1 – Vlastná pracovná sila zahŕňa hlavne **zamestnancov**, ktorí majú **pracovnoprávny vzťah** so spoločnosťou, ako aj osoby, ktoré nie sú jej zamestnancami a to **samostatne zárobkové osoby** so zmluvou o poskytovaní pracovných služieb alebo aj osoby pracujúce pre spoločnosť špecializujúce sa na **sprostredkovanie práce**.

Na dosiahnutie cieľa v tomto štandarde je potrebné podrobne vysvetliť, aký prístup spoločnosť uplatňuje pri identifikácii a správe významných, skutočných a potencionálnych dopadov na svoju pracovnú silu v súvislosti so sociálnymi faktormi, vrátane ľudských práv, ako sú **pracovné podmienky, rovnaké zaobchádzanie a príležitosti pre všetkých a ďalšie práva** súvisiace s prácou v požiadavkách na zverejnenie uvedených v tabuľke č. 7.

Tabuľka č. 7 - Požiadavky na zverejnenie ESRS S1 – Vlastná pracovná sila

Skratka	Požiadavky na zverejňovanie
S1 -1	Politiky týkajúce sa vlastnej pracovnej sily
S1 -2	Procesy na zapojenie vlastných pracovníkov a zástupcov pracovníkov v súvislosti s vplyvmi
S1 -3	Procesy na nápravu negatívnych vplyvov a kanály pre vlastných pracovníkom na vyjadrenie obá
S1 -4	Prijímanie opatrení týkajúcich sa významných vplyvov na vlastnú pracovnú silu a prístupy k zmierňovaniu významných rizík a využívaniu významných príležitostí súvisiacich s vlastnou pracovnou silou a účinnosť týchto opatrení
S1 -5	Cieľové hodnoty týkajúce sa riadenia významných negatívnych vplyvov, podpory pozitívnych vplyvov a riadenia významných rizík a príležitostí
S1 -6	Charakteristiky zamestnancov podniku
S1 -7	Charakteristiky pracovníkov vlastnej pracovnej sily, ktorí nie sú zamestnancami podniku
S1 -8	Pokrytie kolektívnym vyjednávaním a sociálny dialóg
S1 -9	Metriky rozmanitosti
S1 -10	Primerané mzdy
S1 -11	Sociálna ochrana
S1 -12	Osoby so zdravotným postihnutím
S1 -13	Metriky odbornej prípravy a rozvoja zručností
S1 -14	Metriky zdravia a bezpečnosti
S1 -15	Metriky rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom
S1 -16	Metriky odmien (rozdiel v odmeňovaní žien a mužov a celková odmena)
S1 -17	Incidenty, sťažnosti a závažné vplyvy na ľudské práva

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

V rámci rozsahu diplomovej práce sme zo sedemnástich požiadaviek uvedených v tabuľke č.7 vybrali jednu požiadavku na konkrétny opis, a to **Požiadavku na zverejňovanie S1-9- Metriky rozmanitosti**. Spoločnosť zverejňuje **vekové rozdelenie zamestnancov** a **rodové rozdelenie vrcholového manažmentu**. Táto požiadavka na zverejnenie má za cieľ lepšie porozumieť rodovej rozmanitosti vo vrcholovom manažmente a vekovej štruktúre zamestnancov. Spoločnosť zverejňuje rodové rozloženie vo forme **počtu** a **percentuálneho podielu** na úrovni vrcholového manažmentu a vekové rozdelenie zamestnancov, ktorý sa rozdeľujú do skupín **do 30 rokov, od 30 -50 rokov, nad 50 rokov**.

ESRS S2 – Pracovníci v hodnotovom reťazci sa týka všetkých zamestnancov v **upstreamovej** a **downstreamovej** časti hodnotového reťazca spoločnosti, ktorí môžu byť významne ovplyvnení jeho aktivitami. Zohľadňuje všetkých zamestnancov, ktorí nie sú zahrnutí v pojme „vlastná pracovná sila“. Môžu to byť napríklad zamestnanci, dodávateľ a s uzavretou zmluvou so spoločnosťou. Dôležité sú požiadavky na zverejňovanie, ktoré umožnia pochopiť významné vplyvy pracovníkov v hodnotovom reťazci. V tabuľke č. 8 sú zobrazené všetky požiadavky, ktoré spoločnosť musí zverejňovať v rámci štandardu ESRS S2 – Pracovníci v hodnotovom reťazci.

Rovnako ako v ESRS S1, aj tu sa musia vysvetliť **pracovné podmienky, rovnaké zaobchádzanie a príležitosti pre všetkých a ďalšie práva** súvisiace s prácou v nasledujúcich požiadavkách na zverejnenie.

Tabuľka č. 8 -Požiadavky na zverejnenie ESRS S2 – pracovníci v hodnotovom reťazci

Skratka	Požiadavky na zverejňovanie
S2-1	Politiky týkajúce sa pracovníkov v hodnotovom reťazci
S2-2	Procesy na zapojenie pracovníkov v hodnotovom reťazci v súvislosti s vplyvmi
S2-3	Procesy na nápravu negatívnych vplyvov a kanály pre pracovníkov v hodnotovom reťazci na vyjadrenie obáv
S2-4	Prijímanie opatrení týkajúcich sa významných vplyvov na pracovníkov v hodnotovom reťazci a prístupy k riadeniu významných rizík a využívaniu významných príležitostí súvisiacich s pracovníkmi v hodnotovom reťazci a účinnosť týchto opatrení
S2-5	Cieľové hodnoty týkajúce sa riadenia významných negatívnych vplyvov, podpory pozitívnych vplyvov a riadenia významných rizík a príležitostí

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

Požiadavky na zverejnenie uvedené v tabuľke č. 8, ktoré sa týkajú ESRS S2, sú rovnaké aj v štandardoch ESRS S3 a ESRS S4 len sú zamerané na **ovplyvnené spoločenstvá a spotrebiteľov a koncových užívateľov**. V rámci rozsiahlosti práce v ďalších štandardoch sociálneho piliera opíšeme konkrétne požiadavky na zverejnenie len vo všeobecnej miere.

Pochopenie významných vplyvov činnosti spoločnosti a jej hodnotového reťazca na ovplyvnené spoločenstvá je hlavným cieľom štandardu **ESRS S3 – Ovplyvnené spoločenstvá**. V štandarde sa zahŕňa aj pochopenie vplyvov prostredníctvom výrobkov, služieb a obchodných vzťahov, ako aj súvisiace riziká a príležitosti.

Aby spoločnosť splnila tento cieľ, musí vysvetliť svoj prístup k identifikácii a riadeniu významných skutočných a potenciálnych vplyvov na spoločenstvá, ktoré sa týkajú **hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv ovplyvnených spoločenstiev** (napr. bývanie, výživa, voda, hygiena, vplyvy na pôdu a bezpečnosť), **občianskych a politických práv** (napr. sloboda prejavu, zhromažďovania, vplyvy na obhajcov ľudských práv) a **práv pôvodného obyvateľstva** (napr. slobodný súhlas, sebaurčenie, kultúrne práva).

V tomto štandarde sa v požiadavkách vykazujú **politiky, procesy a opatrenia**, napríklad prijaté politiky, ktoré súvisia s riadením vplyvu na slobodu prejavu a zhromažďovanie sa.

Posudzovanie vplyvov v štandarde **ESRS S4 – Spotrebiteľia a koncoví používatelia** je jedným z hlavných cieľov ESRS S4. Spoločnosť v tomto štandarde musí vysvetliť prístup, ktorý vyžaduje k riadeniu a identifikácii významných vplyvov na spotrebiteľov a koncových používateľov súvisiacich s jeho výrobkami a službami, vrátane **vplyvov na informácie** (súkromie, sloboda prejavu), **osobnej bezpečnosti** (zdravie, ochrana detí) a **sociálneho začlenenia** (nediskriminácia, zodpovedný marketing). V tomto štandarde sa tiež musia vykazovať opatrenia, politiky a ciele napríklad kanály, ktoré má spoločnosť zavedené pre spotrebiteľov a koncových používateľov na nahlasovanie svojich obáv a potrieb.

1.6.4 Riadiace štandardy

V štandarde **ESRS G1 -Obchodné správanie** sa hlavne rieši **etika** a **kultúra spoločnosti**, ktorá zohľadňuje prevenciu boja proti **korupcii** a **úplatkárstvu**, ochranu oznamovateľov a **zlepšovanie podmienok pre zvieratá**. V tabuľke č. 9 sú zobrazené všetky požiadavky, ktoré spoločnosť musí zverejňovať v rámci riadiaceho štandarda. Tento štandard sa zameriava aj na riadenie **dodávateľských vzťahov**, ako je transparentnosť v platobných praktikách, osobitne vo vzťahu k malým a stredným podnikateľom, aby sa predišlo oneskoreným platbám. Posudzuje sa aj politický vplyv a **lobizmus**, ako aj spoločnosti uplatňujúce svoj politický vplyv a to aké majú záväzky v oblasti lobistických aktivít.

Tabuľka č. 9 -Požiadavky na zverejnenie ESRS G1 – Obchodné správanie

Skratka	Požiadavka na zverejňovanie
G1-1	Politiky obchodného správania a podniková kultúra
G1-2	Riadenie vzťahov s dodávateľmi
G1-3	Predchádzanie korupcii a úplatkárstvu a ich odhaľovanie
G1-4	Potvrdené prípady korupcie alebo úplatkárstva
G1-5	Politický vplyv a lobistické činnosti
G1-6	Platobné postupy

Zdroj: Delegované nariadenie komisie (EÚ) 2023/2772

V rámci rozsahu diplomovej práce sme zo šiestich požiadaviek uvedených v tabuľke č. 9 vybrali jednu požiadavku na konkrétny opis, a to **Požiadavku na zverejňovanie G1-3 – Predchádzanie korupcii a úplatkárstva a ich odhaľovanie**.

V rámci **Požiadavky G1-3 – Predchádzanie korupcii a úplatkárstvu a ich odhaľovanie** spoločnosť je zaviazaná informovať o svojom systéme, ktorý slúži na prevenciu korupčných obvinení a incidentov. To zahŕňa aj procesy odhaľovania, prešetrovania a reakcií na takéto incidenty, ako aj príslušnú odbornú prípravu zamestnancov. Cieľom je zabezpečiť jasnosť v kľúčových praktikách, ktoré spoločnosť uplatňuje na predchádzanie obvineniam z korupcie a úplatkárstva, ich odhaľovanie a riešenie problémov. Zverejnené informácie by mali zahŕňať:

- 1. Zavedené postupy** – detailný opis opatrení, ktoré spoločnosť uplatňuje na prevenciu obvinení a incidentov súvisiacich s **korupciou a úplatkárstvom**, ako aj metódy na ich odhaľovanie a riešenie.
- 2. Nezávislosť vyšetrovateľov** – informácia o tom, či sú osoby vyšetrujúce danú záležitosť, alebo celý vyšetrovací tím nezávislí od členov vedenia, ktorí sú do prípadu zapojení.
- 3. Proces oznamovania výsledkov** – akýkoľvek postup, ktorým sú výsledky vyšetrovania oznamované príslušným riadiacim a kontrolným orgánom.

2 Cieľ práce, metodika práce a metódy skúmania

Hlavným cieľom tejto diplomovej práce je **analyzovať** a **zhodnotiť** vykazovanie **informácií o udržateľnosti** v spoločnosti **Západoslovenská energetika, a. s.** (ďalej aj ZSE) za účtovné obdobia **2022** a **2023**. Osobitná pozornosť je venovaná hodnoteniu environmentálnych, sociálnych a riadiacich (ESG) informácií s cieľom posúdiť, či vykazované údaje za účtovné obdobie 2023 spĺňajú požiadavky stanovené podľa ESRS, a to aj napriek tomu, že spoločnosť ZSE nemala v danom roku povinnosť tieto štandardy aplikovať, ale rozhodla sa ich implementovať dobrovoľne.

Čiastkové ciele

1. Zber všetkých potrebných údajov týkajúcich sa udržateľnosti z výročných správ a webových stránok spoločnosti.
2. Kategorizácia údajov podľa platných štandardov ESRS a legislatívnych požiadaviek, ktoré sa týkajú udržateľnosti.
3. Posúdenie a zhodnotenie vykazovaných informácií z hľadiska ich súladu s legislatívou, s dôrazom na kľúčové oblasti stanovené legislatívou.
4. Determinácia oblastí, v ktorých je potrebné zlepšiť vykazovanie informácií o udržateľnosti alebo implementáciu nových iniciatív na zlepšenie výsledkov.
5. Komparatívna analýza a zhodnotenie, do akej miery sú vykazované údaje v účtovnom období 2023 v súlade s požiadavkami ESRS, s akcentom na kľúčové oblasti stanovené týmito štandardami.

Pri spracovaní záverečnej práce bola použitá **kvalitatívna analýza** sekundárnych údajov, pričom zdrojom dát boli predovšetkým **výročná správa a správa o udržateľnosti spoločnosti** ZSE za účtovné obdobia 2022 a 2023, a informácie z oficiálnej webovej stránky spoločnosti ZSE.

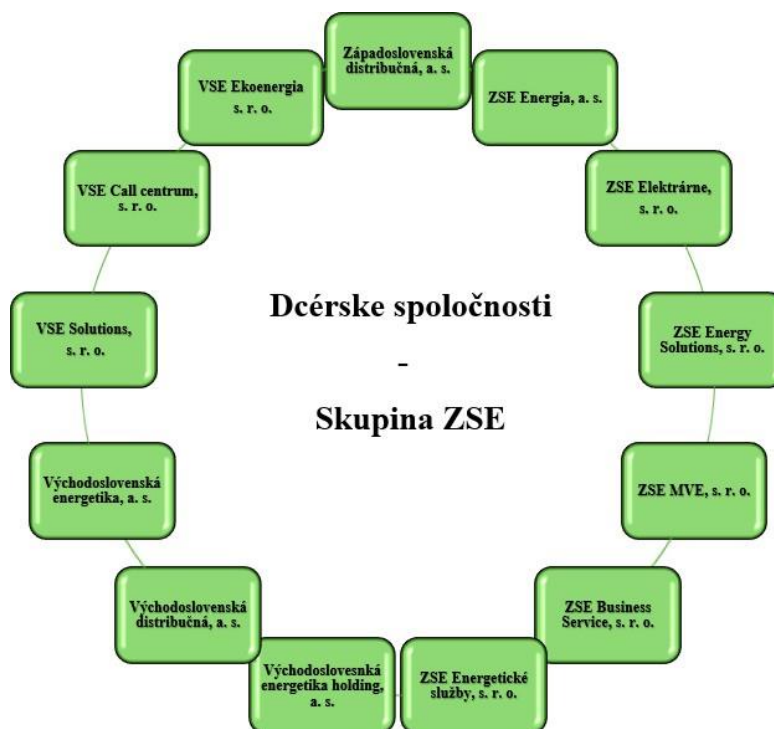
Hlavnou metódou skúmania bola **obsahová analýza**, ktorá umožnila systematicky posúdiť zverejnené údaje o udržateľnosti vo vzťahu k environmentálnym, sociálnym a riadiacim aspektom. Pri hodnotení zhody s požiadavkami ESRS bola využitá **komparatívna analýza**, v rámci ktorej boli identifikované rozdiely vo vykazovaní medzi jednotlivými

účetnými obdobiami a **vyhodnocované prvky**, ktoré zodpovedajú štandardom **ESRS**. Súčasťou metodologického postupu bolo aj využitie **deskriptívnej metódy** na opis vykazovaných informácií a identifikáciu konkrétnych prvkov ESG v správe o udržateľnosti.

Kombináciou uvedených metód sa zameriavame na poskytnutie komplexného obrazu o úrovni vykazovania informácií o udržateľnosti v spoločnosti ZSE, pričom cieľom je zhodnotiť, ako sa dobrovoľné zavedenie ESRS v účtovnom období 2023 odrazilo na kvalite a rozsahu reportovaných údajov. Výsledky tejto analýzy môžu prispieť k lepšiemu pochopeniu aktuálneho stavu a pripravenosti spoločnosti ZSE na implementáciu legislatívnych požiadaviek v oblasti udržateľnosti.

Analyzovali sme skupinu ZSE, ktorá je kľúčovým hráčom v oblasti energetiky na Slovensku. Materská spoločnosť **Západoslovenská energetika, a. s.** bola založená v roku 2001 so sídlom v Bratislave. Táto skupina sa dlhodobo zameriava na poskytovanie **spoľahlivých energetických služieb** a zároveň na **podporu udržateľnosti a ekologických riešení**.

Obrázok č. 1 – Dcérske spoločnosti skupiny ZSE

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Jedným z dôležitých míľnikov posledných rokov bola konsolidácia s Východoslovenskou energetikou (ďalej aj VSEH). Tento proces, ktorý bol završený na konci roka 2023, priniesol začlenenie dcérskych spoločností VSEH do skupiny ZSE. V obrázku č. 1 sú uvedené všetky **100 % dcérske spoločnosti skupiny ZSE**. Každá z týchto spoločností má svoju **špecifickú úlohu**, či už ide **o distribúciu elektrickej energie, výrobu energie z obnoviteľných zdrojov, alebo poskytovanie inovatívnych energetických riešení**.

Významnou časťou činnosti skupiny ZSE je aj jej spoločenský prínos. Skupina ZSE je zakladateľom **Nadácie ZSE**, ktorá podporuje komunitné a spoločensky prospešné projekty. Nadácia sa sústreďuje na aktivity, ktoré pomáhajú zlepšiť životné prostredie, podporujú vzdelávanie a pomáhajú sociálne zraniteľným skupinám.

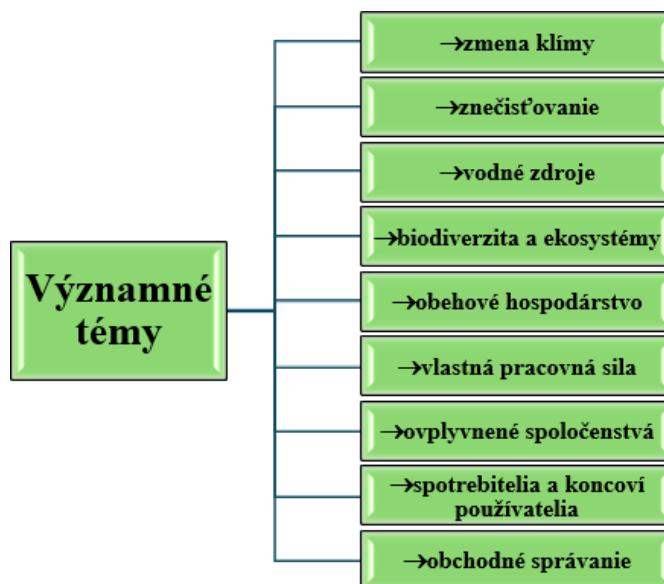
3 Analýza informácií o udržateľnosti skupiny ZSE

Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023 je dôležitým dokumentom, ktorá je založený na konsolidovanom základe. To znamená, že integruje dáta zo všetkých svojich dcérskych spoločností v rámci skupiny ZSE. Schvaľovací činnosť správy o udržateľnosti má na starosti **predstavenstvo a výkonný výbor skupiny ZSE**. Cieľom správy o udržateľnosti je transparentne komunikovať s verejnosťou a zainteresovanými stranami o dopadoch činností spoločnosti na klimatickú zmenu, životné prostredie a spoločnosť.

Po integrácií **VSEH** do ZSE skupiny v účtovnom období 2023 sa spoločnosť stala plne integrovanou energetickou skupinou, ktorá prijala nové záväzky vyplývajúce zo smernice EÚ o udržateľnosti spoločnosti **CSRD**. Skupina ZSE upravila svoje interné procesy tak, aby vyhovovali novým štandardom reportovania **ESRS**. Tieto štandardy vyžadujú detailné reportovanie o environmentálnych, sociálnych a riadiacich aspektoch. Požiadavky smernice CSRD boli implementované s dôrazom na kompatibilitu medzi rámcami **GRI a ESRS**. Už v správe o udržateľnosti za účtovné obdobie 2023 skupina ZSE začala plniť nové požiadavky na reportovanie o udržateľných aspektoch. Skupina ZSE chcela čo najúplnejšie zaviesť **základnú štruktúru ESRS** a efektívne ju integrovať do správy o udržateľnosti.

Medzi **významné témy** udržateľnosti, ktoré sú uvedené v obrázku č. 2, v účtovnom období 2023 skupina ZSE uviedla **deväť tematických štandardov ESRS**, ktoré slúžili ako základ pre vypracovanie správy o udržateľnosti za účtovné obdobie 2023, zároveň sa skupina ZSE venuje jednej veľmi dôležitej téme: **kybernetickej bezpečnosti**.

Obrázok č. 2- Významné témy skupiny ZSE

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa správy o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Vzhľadom na to, že v **účtovnom období 2022 skupina VSEH ešte nebola súčasťou skupiny ZSE**, rozhodli sme sa analyzovať nefinančné informácie oboch skupín za účtovné obdobie 2022 **samostatne**. To znamená, že za účtovné obdobie 2022 budeme posudzovať **nefinančné informácie skupiny VSEH** oddelene od pôvodnej skupiny ZSE.

Je potrebné zdôrazniť, že **skupina VSEH vypracovala v účtovnom období 2022 prvú samostatnú správu o udržateľnosti**, zatiaľ čo **pôvodná skupina ZSE zahrnula nefinančné informácie do svojej výročnej správy za účtovné obdobie 2022**. Tento rozdiel v prístupe odráža odlišné procesy a metodiky, ktoré tieto skupiny v oblasti ESG (environmentálne, sociálne a riadiace aspekty) v danom období uplatňovali.

Stratégia udržateľnosti skupiny VSEH bola v účtovnom období 2022 riadená **vrcholovým manažmentom**, ktorá je v kompetencii generálneho riaditeľa VSEH. **Predstavenstvo a výkonný výbor**, zložený z vrcholových manažérov skupiny VSEH, určujú spôsob implementácie politík a iniciatív súvisiacich s ESG. Za účelom zlepšenia koordinácie a efektivity ESG procesov bola v **júni 2022 zriadená pozícia koordinátora ESG**. Tento krok mal za cieľ zlepšiť koordináciu postupov znižovania emisií, a vypracovať ESG politiky.

Skupina VSEH vypracovala **10 kľúčových tém**, ktoré sú uvedené v obrázku č. 3 a ktoré boli následne zakomponované do jej **správy o udržateľnosti**. Tieto témy predstavujú základné oblasti záujmu a priority skupiny v rámci stratégie udržateľnosti.

Obrázok č. 3- Významné témy skupiny VSEH

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa správy o udržateľnosti skupiny VSEH za účtovné obdobie 2022

3.1 Analýza informácií týkajúcich sa environmentálnej oblasti vykázaných v účtovnom období 2023 v porovnaní s účtovným obdobím 2022

Ochrana klímy patrí medzi kľúčové priority skupiny ZSE, ktorá sa intenzívne zameriava na znižovanie emisií skleníkových plynov a ekologické riadenie procesov.

Skupina ZSE si stanovila **klimatické ciele v súlade s Parížskou dohodou** a ambíciou **obmedziť globálne otepľovanie na 1,5 °C**. Dôležitým míľnikom je aj Zelená dohoda, ktorá si kladie za cieľ dosiahnuť klimatickú neutralitu do roku 2050.

Veľký dôraz kladie skupina ZSE na **komplexnú energetickú transformáciu**, ktorá zahŕňa **rozšírenie obnoviteľných zdrojov energie, inovatívne služby pre domácnosti a spoločnosti**. Zároveň podporuje **osvetu medzi zamestnancami, zákazníkmi a širokou verejnosťou** o možnostiach prispievania k ochrane klímy prostredníctvom svojich **opatrení a riešení**.

Od roku 2021 sú politiky ochrany klímy a ESG stratégie súčasťou strategického riadenia skupiny ZSE.

3.1.1 Dodávka energie

Dôkladná analýza **spoľahlivej dodávky energie** je pre dcérske spoločnosti Západoslovenská distribučná a. s. (ďalej ZSD) a Východoslovenská distribučná a. s. (ďalej VSD) veľmi dôležitá, pretože analyzujú vplyvy klimatických zmien na ich technické systémy a identifikujú potrebné adaptačné kroky na ich ochranu a modernizáciu.

Skupina ZSE intenzívne pracuje na **digitalizácii distribučných sietí**, pričom využíva moderné riešenia na zjednotenie a efektívne spracovanie zákazníckych dát z rôznych zdrojov. V súlade s legislatívnymi požiadavkami skupina ZSE úspešne implementovala **inteligentné meracie systémy**, ktoré umožňujú monitorovať spotrebu, identifikovať problémy a optimalizovať prevádzku distribučnej siete. Do konca účtovného obdobia 2023 prevádzkovali takmer **247-tisíc inteligentných elektromerov** v oblasti **ZSD** a **113-tisíc v oblasti VSD**.

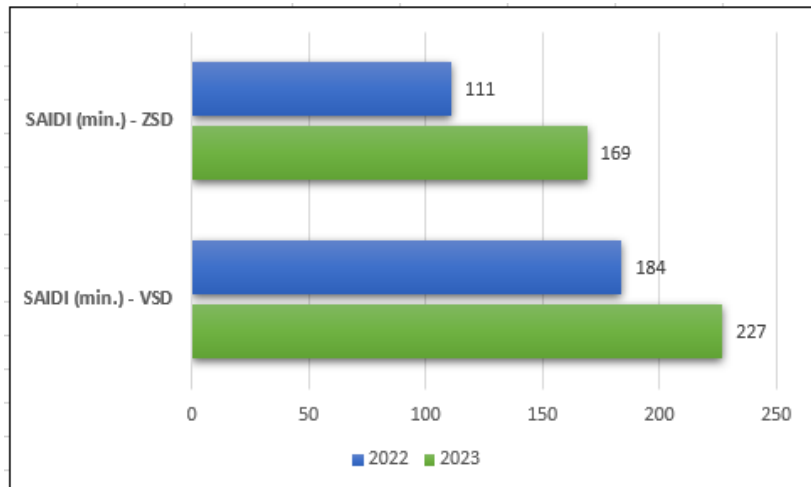
Digitalizácia, ktorá je základom budúceho rozvoja energetiky na Slovensku, zohráva v skupine ZSE kľúčovú úlohu. Pomáha zvyšovať efektívnosť siete, lepšie kontrolovať rastúci podiel elektriny z **obnoviteľných zdrojov energie** a zabezpečovať rýchlejšiu obnovu dodávok elektriny po mimoriadnych udalostiach.

V distribučnej sústave ZSD bolo k 31. decembru 2023 pripojených viac než 1 392 MW inštalovaného elektrického výkonu, z čoho takmer **polovicu** tvorili **obnoviteľné zdroje**, konkrétne **690 MW**. V distribučnej sústave VSD bolo k rovnakému dátumu pripojených viac než 606 MW výkonu, pričom **obnoviteľné zdroje predstavovali takmer 70 %** z tejto hodnoty, teda **421 MW**. K 31. decembru 2022 dosiahol **inštalovaný výkon obnoviteľných zdrojov energie** pripojených do distribučnej sústavy **VSD až 280 MW**, pričom **celkový inštalovaný výkon všetkých zdrojov elektriny** predstavoval takmer **550 MW**. Vo výročnej správe v pôvodnej skupine ZSE neboli zahrnuté údaje k inštalovanému elektrickému výkonu.

Reakcia VSD a ZSD na prevádzkové prerušenia a výpadky elektrickej energie je promptná a profesionálna. Spoľahlivosť dodávky elektriny hodnotia prostredníctvom **dvoch kľúčových ukazovateľov**. *Index SAIDI* sleduje **priemerné trvanie prerušenia dodávky**

elektrickej energie, zatiaľ čo *index SAIFI* zaznamenáva **počet výpadkov prerušenia dodávok** na jedného zákazníka ročne. Tieto ukazovatele sú dôležitým meradlom kvality a stability energetickej distribučnej siete.

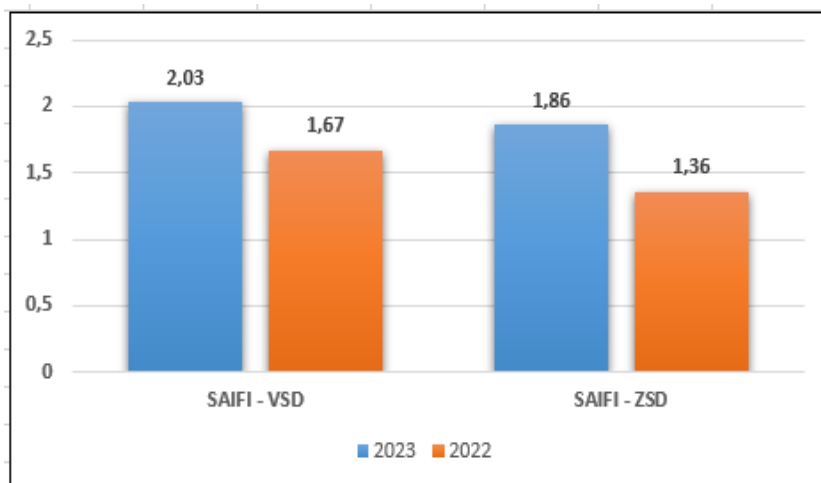
Graf č. 1 – Porovnanie priemerného trvania prerušenia dodávky elektrickej energie

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Z grafu č. 1 vyplýva, že v účtovnom období 2023 oproti 2022 zaznamenali obe distribučné oblasti **výrazne dlhšie trvanie výpadkov elektriny** v porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím, pričom vyšší nárast bol evidovaný v oblasti **ZSD**.

Graf č. 2 – Porovnanie počtu výpadkov prerušenia dodávky elektrickej energie na jedného zákazníka ročne

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Z grafu č. 2 vyplýva, že v účtovnom období 2023 došlo k zvýšeniu frekvencie výpadkov elektriny v oboch oblastiach, pričom výraznejší percentuálny nárast bol zaznamenaný v oblasti ZSD. **V oblasti VSD sa hodnota SAIFI zvýšila v účtovnom období 2023, čo predstavuje nárast o približne 21,6 % a v oblasti ZSD hodnota taktiež oproti účtovného obdobia 2022 narástla o 36,8%.**

3.1.2 Udržateľné zákaznícke riešenia

V kontexte prebiehajúcej transformácie energetického sektora na Slovensku je potrebné zdôrazniť kľúčovú úlohu inovatívnych produktov a služieb, ktoré podporujú udržateľnosť a znižovanie environmentálnej záťaže. Príkladom pokročilých prístupov k energetickým riešeniam sú aktivity spoločností **ZSE Energia** a **VSE Energetika**, ktoré v účtovnom období 2023 implementovali viaceré technologické inovácie a rozšírili svoje portfóliá o produkty zamerané na **obnoviteľné zdroje energie** a **znižovanie uhlíkovej stopy**.

Spoločnosť **ZSE Energia** sa od roku 2020 venuje aj ponuke produktu **Zelená elektrina**, ktorý garantuje, že spotreba zákazníka je krytá elektrickou energiou vyrobenou výlučne z **obnoviteľných zdrojov**. V tabuľke č.10 je uvedené, že v účtovnom období 2023 presiahol počet domácností, ktoré tento produkt využívali, **118 884 domácností**, čo predstavuje významný úspech v oblasti ekologicky zameraných produktov. Tento trend sa prejavil aj v spoločnosti, kde si produkt **Zelená elektrina** nachádza čoraz viac priaznivcov. V účtovnom období 2022 predstavoval počet domácností odoberajúcich zelenú elektrinu **122 056 domácností**. V účtovnom období 2023 v porovnaní s 2022 klesol počet domácností o 2,6%.

Na východnom Slovensku **VSEH Energetika** ponúka od roku 2021 službu **Zelená energia**, v rámci ktorej nakupuje záruky pôvodu elektriny predovšetkým od slovenských výrobcov, pričom zdroje pochádzajú z **vodnej a slnečnej energie**. V tabuľke č. 10 je uvedené, že do konca účtovného obdobia **2023** si tento produkt objednalo **20 829 domácností** oproti účtovného obdobia **2022** to bolo **10 853 domácností**, čo predstavuje nárast o **91,93%**.

Tabuľka č. 10 – Počet zákazníkov – domácnosti

Počet zákazníkov k 31.12	2023	2022
ZSE domácnosti	118 884	122 056
VSEH domácnosti	20 829	10 852

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Popri uvedených produktoch sa ZSE Energia v účtovnom období 2023 aktívne venovala zvyšovaniu environmentálneho povedomia verejnosti prostredníctvom poradenského portálu **www.zelenenapady.sk**. Tento portál slúži ako informačná platforma na podporu **obnoviteľných zdrojov energie** a **elektromobility**, pričom jeho obsah bol obohatený o články, rozhovory a videá so zaujímavými odborníkmi z praxe. Týmto spôsobom ZSE Energia prispieva k rozvoju ekologickej gramotnosti na Slovensku.

3.1.3 Emisie

Na základe klimatických cieľov skupina ZSE sa zaviazala **k zníženiu emisií CO₂e**. Plánom skupiny ZSE je znížiť emisie **v rozsahu 1 a 2 o 75 % do roku 2030** a úplne ich **eliminovať do roku 2040**. Emisie **v rozsahu 3** chce skupina ZSE **znížiť o 50 % do roku 2030** a dosiahnuť ich **nulovú hodnotu do roku 2050**, pričom tieto ciele sú založené na hodnotách z roku 2020. V účtovnom období 2023 skupina ZSE prijala opatrenia, ktoré podporujú tieto ambiciózne ciele, ako napríklad **zvýšenie počtu inteligentných elektromerov** v distribučných oblastiach ZSD a VSD, **podporovanie zelenej energie** a **rozširovanie nabíjacej infraštruktúry**.

Rozsah 1 skupiny ZSE zahŕňa skleníkové plyny, ktoré vznikajú pri spaľovaní palív v zariadeniach, ktoré skupina ZSE vlastní alebo kontroluje. Ide o procesy ako **výroba elektriny a tepla, prevádzka firemných vozidiel, fugitívne emisie SF₆** a prevádzka **klimatizačných systémov**.

Medzi **hlavné opatrenia** v rozsahu 1 pri **výrobe elektrickej energie a tepla** skupina ZSE poskytuje zákazníkom nízko emisné riešenia, investuje do zelených technológií a rozširuje svoje **portfólio obnoviteľných zdrojov energie**. Týmto spôsobom zvyšuje podiel čistej energie vo svojej výrobe. V oblasti **spaľovania paliva** pravidelne analyzuje všetky svoje budovy a vykonáva **rekonštrukcie plynových kotolní**. Okrem toho dopĺňa zdroje tepla o ekologickejšie technológie, ako sú **tepelné čerpadlá**. V rámci dopravy sa orientuje na

prechod k nízko emisným vozidlám prostredníctvom **elektrického vozového parku** a rozširovaniu nabíjacej infraštruktúry vo svojich objektoch. Zároveň skupina ZSE podporuje ekologické formy dopravy, ako sú napríklad cyklistické programy s názvom **Bike Roomy**, ktoré zamestnancom umožňujú bezpečné uskladnenie bicyklov v prípade, že sa rozhodnú dochádzať do práce na bicykli. Na elimináciu **fugitívnych emisií** skupina ZSE pracuje na **modernizácii sietí a trafostanice**, a zavádza nízko emisné chladivá do klimatizačných systémov. Tieto opatrenia prispievajú k výraznému zníženiu únikov škodlivých látok do ovzdušia.

V rámci udržateľného rozvoja energetického sektora skupina ZSE vlastní **Paroplynovú elektrárňu Malženice**, ktorá predstavuje významný článok výrobnéj základne skupiny ZSE. S inštalovaným výkonom **436 MW** táto elektrárňa v účtovnom období **2023** dodala do elektrickej siete 932 GWh. Táto produkcia predstavuje výrazný nárast oproti účtovného obdobia 2022, kedy elektrárňa dodala do siete iba **149 GWh**. Hlavným dôvodom nižšej produkcie v účtovnom období 2022 bola oprava generátora, ktorá obmedzila prevádzku elektrárne na jediný mesiac (január 2022). Naopak, v účtovnom období 2023 bola elektrárňa plne funkčná počas celého roka, čo umožnilo výrazne vyššiu produkciu.

Okrem paroplynovej elektrárne Malženice skupina ZSE vlastní aj **dve malé vodné elektrárne** situované v Nitre a Jelšovciach. V účtovnom období 2023 vyprodukovali v Nitre 1 470 MWh a v Jelšovciach 3 645 MWh elektrickej energie. Táto elektrina je klasifikovaná ako **obnoviteľný zdroj energie** a prispieva k zvyšovaniu podielu obnoviteľných zdrojov na celkovom energetickom mixe skupiny ZSE.

V oblasti energetickej efektívnosti sa skupina ZSE zameriava aj na optimalizáciu prevádzky svojich budov. V rámci tohto úsilia pôvodná skupina ZSE spravuje **sedem plynových kotolní**, pričom v blízkej budúcnosti plánuje rekonštrukciu niektorých kotolní s cieľom znížiť ich spotrebu energie. Podobne bývalá skupina **VSEH** prevádzkuje **šesť plynových a dve elektrické kotolne**, ktoré zabezpečujú dodávku tepla a teplej úžitkovej vody pre bytové domy na Slovensku.

Tabuľka č. 11 – Emisie spadajúce pod Rozsah 1

Rozsah 1 v tonách CO₂e	2022 - ZSE	2022 VSEH	2022 - Spolu	2023- ZSE	2023 - VSEH	2023 - spolu
Výroba elektrickej energie (Malženice)	93 258	0	93 258	338 664	0	338 664
Výroba elektrickej energie (MVE)	15	0	15	22	0	22
Vlastné kotle	246	627	873	208	603	811
Vlastné vozidlá	1330	2832	4 162	1 428	2 780	4 208
Fugitívne emisie	215	910	1 125	291	132	423
Klimatizácie	41	0	41	26	0	26

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

V tabuľke č. 11 VSEH v účtovnom období 2022 vo svojej správe o udržateľnosti vykazovala len **spotrebu palív vo vlastných vozidlách, výrobu tepla a chladu** (vlastné kotle) a **fugitívne emisie**. Spotreba palív vo vlastných vozidlách bola v účtovnom období 2022 pre bývalú skupinu VSEH dôležitá, pretože sa VSEH zaviazala, že od 1.1 2022 bude uplatňovať novú automobilovú politiku, ktorá zavádza **elektrické služobné autá** v čo najvyššej miere.

Výroba elektrickej energie z elektrárne v Nitre, pôvodná skupina ZSE klasifikuje ako **obnoviteľný zdroj energie**, a preto v tabuľke č.11 môžeme vidieť, že sú jej emisie veľmi **nízke** oproti výrobe elektrickej energie v Malženiciach. V účtovnom období 2022 bola elektráreň v Malženiciach v prevádzke len v mesiaci január, kvôli oprave generátora a preto môžeme vidieť obrovský skok medzi účtovným obdobím **2022** a **2023** v číslach, čo predstavuje nárast o **263,1%**.

Nasledujúci **rozsah 2** sa zameriava na **nepriame emisie skleníkových plynov z výroby energie**, ktorú skupina ZSE nakupuje na prevádzku svojich budov, iných zariadení a elektromobilov, alebo zo strát v elektrickej distribučnej sieti.

Medzi opatrenia v **rozsahu 2** v oblasti **budov a zariadení** skupina ZSE implementuje viacero opatrení na zníženie energetickej náročnosti svojich budov. Okrem znižovania **energetickej spotreby** investuje do **obnoviteľných zdrojov energie**, ktoré integruje do svojich budov. Spoločnosť tiež zabezpečuje, aby využívaná elektrina bola krytá **zárukami pôvodu z obnoviteľných zdrojov**, čím garantuje jej ekologický pôvod.

Pokiaľ ide o **straty z prevádzky distribučnej sústavy**, skupina ZSE sa zameriava na **optimalizáciu distribučnej siete**, čo vedie k minimalizácii strát v systéme. Zároveň zavádza

opatrenia na zníženie **komerčných strát** spojených s distribúciou elektrickej energie. Tieto kroky dopĺňa o využívanie výhod, ktoré prináša **postupná dekarbonizácia národného energetického mixu**, čím zvyšuje celkovú efektívnosť distribučného systému.

Tabuľka č. 12 – Emisie spadajúce pod Rozsah 2

Rozsah 2 v tonách CO₂e	2022 - ZSE	2022 VSEH	2022 - Spolu	2023- ZSE	2023 - VSEH	2023 - spolu
Budovy a zariadenia (nákup tepla)	816		5 582	466	193	659
Budovy a zariadenia (elektrická energia)	3 212	1 554		6 253	1 173	7426
Straty z prevádzky elektrickej sústavy	86 118	32 588	118 706	94 842	37 819	132661

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Ako je vidieť v tabuľke č. 12, v účtovnom období 2022 boli emisie v bývalej skupine **VSEH** súvisiace s prevádzkou budov a zariadení (zahŕňajúce nákup tepla a elektrickej energie) **vykazované spoločne**. V uvedenom období dosiahli emisie za budovy hodnotu 1 554 t, zatiaľ čo v účtovnom období 2023 došlo k poklesu na 1 366 t. V súhrne za účtovné obdobie 2022, zahrňujúc pôvodnú skupinu ZSE a VSEH, dosiahli emisie z prevádzky budov hodnotu 5 582t. V účtovnom období 2023 sa tieto emisie zvýšili na 8 085 t. Aj straty z prevádzky elektrickej sústavy sa zvýšili o 11,76%.

Posledný **rozsah 3** zahŕňa **nepriame emisie**, ktoré vznikajú v rámci **hodnotového reťazca** skupiny ZSE, a to na jej vstupe aj výstupe. Tieto emisie súvisia najmä s **výrobou elektriny a plynu**, ktoré skupina ZSE nakupuje a následne predáva svojim zákazníkom. Tento rozsah predstavuje **najvýznamnejší podiel emisií CO₂e** v rámci celkovej uhlíkovej stopy skupiny ZSE. Okrem toho zahŕňa aj **leasingové vozidlá** a **služobné cesty zamestnancov**, ktoré taktiež prispievajú k tvorbe emisií.

V rámci environmentálnych iniciatív skupiny ZSE zohráva významnú úlohu **predaj elektrickej energie zákazníkom**, kde skupina ZSE aktívne podporuje prechod zákazníkov na **nízko emisné riešenia**. Táto snaha zahŕňa využívanie výhod, ktoré prináša **dekarbonizácia národného energetického mixu**, čím prispieva k zníženiu emisií na systémovej úrovni (tzv. **externý efekt**). Navyše skupina ZSE zabezpečuje efektívny **manažment záruk pôvodu energie** prostredníctvom platformy **Green Desk**, čím posilňuje dôveru zákazníkov v pôvode nakúpenej energie.

Ďalším dôležitým aspektom je **predaj plynu zákazníkom**, kde skupina ZSE aktívne propaguje **elektrifikáciu vykurovania** prostredníctvom zavádzania technológií, ako sú **tepelné čerpadlá**, ktoré majú potenciál výrazne znížiť emisie CO₂. Zároveň skupina ZSE sleduje **vývoj v oblasti biométanu a vodíka**, ktoré predstavujú kľúčové **obnoviteľné zdroje energie**. Tieto kroky sú významným príspevkom k **dekarbonizácii sektoru plynárenstva**.

V oblasti **služobných ciest** sa skupina ZSE zameriava na znižovanie uhlíkovej stopy svojich zamestnancov prostredníctvom **podpory online stretnutí a digitálnych pracovných priestorov**, ktoré minimalizujú potrebu fyzického cestovania. Navyše spoločnosť plánuje zaviesť **Business Travel Policy**, ktorá uprednostňuje ekologickejšie formy dopravy s nižšími emisiami. Skupina ZSE tiež využíva **výhody dekarbonizácie dopravných systémov**, čím prispieva k celkovému zníženiu uhlíkovej stopy spojených s mobilitou zamestnancov.

V tabuľke č. 13 sú vykázané **emisie CO₂e v rozsahu 3 za účtovné obdobie 2023**. Pôvodná skupina ZSE vykázala vyššie **emisie pri predaji elektrickej energie zákazníkom** oproti bývalej skupine VSEH, zatiaľ čo VSEH mala vyššie **emisie pri predaji plynu**. **Emisie z lízingových vozidiel** boli výrazne vyššie v pôvodnej skupine ZSE v porovnaní s bývalou skupinou VSEH. Naopak, **pri služobných cestách (letecká doprava)** mala VSEH mierne vyššie emisie oproti pôvodnej skupine ZSE.

Tabuľka č. 13 – Emisie spadajúce pod Rozsah 3

Rozsah 3 v tonách CO₂e	2023-ZSE	2023-VSEH
Predaná elektrická energia zákazníkom	916 057	420 707
Predaný plyn zákazníkom	434 044	729 662
Lízingová vozidlá	2 555	27
Služobné cesty-letecká doprava	63	100

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

3.1.4 Spotreba energie

Vykonávanie hodnotenia a systematické znižovanie energetickej náročnosti prevádzok je v skupine ZSE dôležité, pretože jej cieľom je zlepšiť energetickú efektívnosť budov, optimalizovať vnútorné prostredie a znížiť emisie CO₂ spojené s prevádzkou týchto

budov. Zhromažďované údaje pomáhajú identifikovať možnosti úspor a určovať nákladovo efektívne opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti.

V účtovnom období 2023 skupina ZSE spotrebovala **49 857 MWh** elektrickej energie, z čoho **32 118 MWh** (64 %) pochádzalo z elektrárne Malženice. S výnimkou elektrárne Malženice **bolo 2 042 MWh**, teda 11 % celkovej spotreby elektriny skupiny ZSE, **garantovaných z obnoviteľných zdrojov**. V účtovnom období 2023 skupina ZSE spotrebovala **1 856 MWh** nakúpeného tepla.

V tabuľke č. 14 je uvedená celková spotreba nakúpenej elektrickej energie bez elektrárne Malženice z dôvodu údržby generátora v účtovnom období 2022. Údaje v tejto tabuľke sú rozdelené podľa **pôvodnej skupiny ZSE** a **bývalej skupiny VSEH**. V účtovnom období 2023 došlo k výraznému zníženiu celkovej spotreby elektrickej energie v rámci pôvodnej skupiny ZSE aj bývalej skupiny VSEH. V prípade pôvodnej **skupiny ZSE** celková spotreba elektrickej energie **poklesla o 13 %** v porovnaní s predchádzajúcim účtovným obdobím 2022. Ešte výraznejší pokles bol zaznamenaný v **bývalej skupine VSEH**, kde spotreba elektrickej energie v účtovnom období 2023 **poklesla až o 22 %** oproti účtovného obdobia 2022.

Tabuľka č. 14 – Porovnanie celkovej spotreby nakúpenej elektrickej energie

Celková spotreba nakúpenej elektrickej energie	2023	2022
Pôvodná skupina ZSE	11 417 MWh	13 173 MWh
Bývalá skupina VSEH	6322 MWh	8079 MWh

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Tabuľka č. 15 zobrazuje porovnanie celkovej spotreby tepla v dvoch rôznych skupinách, a to v pôvodnej skupine ZSE a bývalej skupine VSEH za účtovné obdobia 2022 a 2023. V prípade **pôvodnej skupiny ZSE** celková spotreba tepla v účtovnom období 2023 poklesla o **20 %** v porovnaní s účtovným obdobím 2022. Na druhej strane, v prípade **bývalej skupiny VSEH** spotreba tepla v účtovnom období 2023 poklesla o **34 %** v porovnaní s účtovným obdobím 2022.

Tabuľka č. 15 – Porovnanie celkovej spotreby nakúpeného tepla

Celková spotreba nakúpeného tepla	2023	2022
Pôvodná skupina ZSE	1313 MWh	1 649 MWh
Bývalá skupina VSEH	543 MWh	824 MWh

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

3.1.5 Znečisťovanie – ochrana životného prostredia a vodné zdroje

V rámci podnikateľských aktivít skupina ZSE má najvýznamnejší dopad na životné prostredie spojený s **výstavbou, údržbou a obnovou distribučných sietí**. Tieto činnosti so sebou nesú riziko **znečistenia vody a ovzdušia**, ktoré je spojené s priamymi prevádzkovými emisiami a náhodnými únikmi týchto emisií.

Podnikanie skupiny ZSE podlieha príslušným **emisným predpisom**, vrátane miestnych emisných povolení a širších regionálnych či medzinárodných regulácií týkajúcich sa emisií. Pri realizácii projektov výstavby nových elektrických vedení a zariadení, ktoré môžu mať vplyv na životné prostredie, skupina ZSE vykonáva posúdenie vplyvov na životné prostredie počas fázy vývoja, s cieľom získať potrebné stavebné a prevádzkové povolenia. Rovnako monitoruje prevádzku týchto zariadení, aby zabezpečila, že predchádzajúce hodnotenie vplyvov na životné prostredie bolo správne. Okrem toho skupina ZSE pravidelne komunikuje s miestnymi zainteresovanými stranami o environmentálnych otázkach.

Pri **ekologických haváriách** skupina ZSE postupuje podľa vopred definovaných **interných postupov**, pričom všetky zistenia sú dôsledne **nahlasované, evidované a riešené v čo najkratšom čase**. Ak dôjde k **zásahu alebo znečisteniu pôdy**, skupina ZSE realizuje **okamžité sanačné práce** s cieľom zabrániť možnému **znečisteniu vody**. Kontaminovaná zemina je následne **odstránená a nahradená čistou**, pričom dané územie sa uvádza do **pôvodného stavu**. Účinnosť a vhodnosť zásahu skupina ZSE overuje prostredníctvom **analýzy zeminy**, čím sa zabezpečuje splnenie požadovaných environmentálnych noriem. Poškodené zariadenia, ktoré incident spôsobili, sú **odstránené a nahrádzané novými**, aby sa minimalizovalo riziko opakovania podobných udalostí. Skupina ZSE vo svojej správe o udržateľnosti neuvádza, kam sa kontaminovaná zemina odstráni.

Skupine ZSE ani bývalej skupine VSEH v účtovných obdobiach 2022 a 2023 **neboli udelené žiadne pokuty za porušenie právnych požiadaviek** v oblasti **ochrany životného prostredia**.

Skupina ZSE kladie veľký dôraz na zodpovedné a udržateľné hospodárenie s vodnými zdrojmi, pričom jej činnosti sú prevažne zamerané na **odber a vypúšťanie vody**. Malú časť celkových aktivít skupiny ZSE tvoria aj dve malé vodné elektrárne, ktoré skupina ZSE prevádzkuje. Všetky procesy týkajúce sa vody sú riadené internými smernicami v súlade s platnými právnymi predpismi, čo zahŕňa aj nakladanie s odpadovou vodou.

Dcérske spoločnosti, ktoré sú súčasťou skupiny ZSE, **odoberajú pitnú vodu** predovšetkým na **sociálne účely, administratívu a prevádzkové potreby**. **Úžitková voda** sa využíva v rámci procesov **údržby, prevádzky a chladenia**. Primárnym zdrojom tejto vody sú **verejné vodovody**. V lokalitách, kde verejný vodovod nie je dostupný, skupina ZSE využíva **vlastné studne** alebo **vodné toky** ako alternatívne zdroje vody. Odber vody z verejného vodovodu je riešený prostredníctvom zmlúv, pričom kvalita čerpanej vody je pravidelne monitorovaná a v prípade potreby upravovaná tak, aby vyhovovala požiadavkám na pitnú vodu.

Z hľadiska **ochrany vodných zdrojov** skupina ZSE venuje osobitnú pozornosť správne skladovaniu nebezpečných látok, pričom všetky skladovacie praktiky sú v súlade s platnými internými a právnymi predpismi. Cieľom je zabrániť ich úniku a tým minimalizovať riziko znečistenia vodných zdrojov.

Kvalitatívne parametre vypúšťaných vôd sú určené podmienkami stanovenými buď v **zmluvách s odberateľmi**, alebo v **povoleniach vydaných príslušnými úradmi**. Na jednotlivých miestach vypúšťania sa kvalita vôd pravidelne monitoruje prostredníctvom analýz vzoriek vody, ktoré sa porovnávajú s povolenými hodnotami. V účtovnom období **2023** bola kvalita vypúšťaných vôd vo všetkých prípadoch **v súlade so stanovenými normami**, pričom ZSD vykonala **74 analýz** a VSD **12 analýz**. Za účtovné obdobie 2022 nie sú známe žiadne údaje o vykonaných analýzach vody.

Voda vypúšťaná z objektov VSD prechádza **procesom čistenia**, pričom požiadavky na čistiace zariadenia a kvalitu vody sú definované v rozhodnutiach kompetentných orgánov. Tieto zariadenia, ako aj kvalita vody sú kontrolované v **stanovených periódach**. Odber

vzoriek vody a ich následné analýzy realizujú výhradne **nezávislé akreditované organizácie**, čo zaručuje objektivnosť výsledkov. Rovnako tak kontrolu čistiacich zariadení a ich údržbu vykonávajú **nezávislé a oprávnené subjekty**.

Generované splaškové vody sa na základe zmlúv vypúšťajú do verejnej kanalizácie alebo sa akumulujú v **žumpách**. V účtovnom období 2023 bolo prevádzkovaných **37 žump** v rámci ZSD a **38 žump** v rámci VSD. Okrem toho ZSD prevádzkuje **3 čistiarne odpadových vôd** a **23 odlučovačov ropných látok**, zatiaľ čo VSD má v prevádzke **5 čistiarni odpadových vôd**.

V účtovnom období **2022** nebol odber ani vypúšťanie vody v správe o udržateľnosti v skupine VSEH spomenutý ani vo výročnej správe pôvodnej skupiny ZSE.

Tabuľka č. 16 poskytuje prehľad o množstve vody odobratej z rôznych zdrojov dvoma dcérskymi spoločnosťami skupinami **ZSD a VSD** v účtovnom období **2023**. Odber vody je rozdelený podľa troch hlavných zdrojov: **verejný vodovod, studne a vodné toky**.

Tabuľka č. 16- Odber vody

Odber vody v účtovnom období 2023	ZSD	VSD
Množstvo vody odobratej z:		
→studni	455	46 464
→vodného toku	1 062 860	0
→ verejného vodovodu	29 143	8 996

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Z uvedených údajov v tabuľke č. 16 vyplýva, že ZSD sa výrazne spolieha na **odber vody z vodných tokov**, zatiaľ čo VSD čerpá väčší podiel **vody zo studní**. Objem vody odobratej z verejných vodovodov je v oboch skupinách relatívne nízky.

Tabuľka č. 17 – Vypúšťanie vody

Vypúšťanie vody v účtovnom období 2023	ZSD	VSD
Množstvo vody:		
→vypustenej do verejnej kanalizácie	22 027	8 016
→akumulovanej v žumpách a záchytných nádržiach	992	0
→vypustenej do vodného toku	397 530	1 278

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Tabuľka č. 17 poskytuje prehľad o vypúšťaní vody skupinami **ZSD** a **VSD** v účtovnom období **2023**, pričom sú v nej zahrnuté tri kategórie: **voda vypustená do verejnej kanalizácie, voda akumulovaná v žumpách a záchytných nádržiach** a **voda vypustená do vodného toku**. Z uvedených údajov je zrejmé, že ZSD spracováva a vypúšťa podstatne väčšie objemy vody ako VSD, najmä do vodných tokov. Naopak, objemy vody vypúšťanej do verejnej kanalizácie sú v oboch skupinách výrazne nižšie, pričom akumulácia vody v žumpách a záchytných nádržiach je špecifická iba pre ZSD.

3.1.6 Biodiverzita, ekosystémy a obehové hospodárstvo

Skupina ZSE považuje ochranu biodiverzity za kľúčový prvok na zabezpečenie stability a odolnosti prírodných systémov. Dôležitú úlohu v tejto oblasti zohrávajú **partnerstvá a spolupráca s ochranárskymi a neziskovými organizáciami**, ktoré podporujú ochranu prírody, obnovu biodiverzity a zlepšenie ekosystémov. Táto problematika je súčasťou **environmentálnej politiky**, ktorá bola prijatá v účtovnom období 2022 aj v pôvodnej skupine **ZSE** a bývalej skupine **VSEH**.

Medzi dlhodobé environmentálne ciele skupiny ZSE patrí predovšetkým **redukcia rizika zranení a úhynov vtáctva v dôsledku kontaktu s elektrickými vedeniami** a **zvyšovanie biodiverzity v koridoroch elektrických vedení**. Na dosiahnutie týchto cieľov sa v oboch spoločnostiach uplatňuje **systém environmentálneho manažérstva podľa normy ISO 14001**, ktorý pravidelne prechádza **auditmi**. Tieto audity potvrdzujú **vysokú výkonnosť** a efektivitu prijatých opatrení v oblasti ochrany biodiverzity a ekosystémov.

Prevádzka distribučných sietí je spojená s určitými negatívnymi vplyvmi na faunu, konkrétne so zvýšeným rizikom úhynu vtáctva v dôsledku kontaktu s elektrickými vedeniami. Na elimináciu týchto rizík implementuje skupina ZSE viacero opatrení, ako je montáž **ekochráničiek na stĺpy elektrických vedení** a inštalácia **odkloňovačov letu vtáctva**. Tieto aktivity sú realizované v úzkej spolupráci s odborníkmi na ornitológiu, ktorí na základe **monitoringu výskytu vtáctva a analýzy trás ich letu**, v spolupráci s tímom environmentálneho manažmentu ZSD a odborom **Špecializovaných činností VSD**, identifikujú **rizikové oblasti**.

Ďalším významným opatrením je spolupráca s poľnohospodármi na umiestňovaní **búdok na stožiare elektrických vedení**, čím sa podporuje reprodukcia dravcov. Okrem toho

spoločnosť realizuje budovanie **hniezdných plošín a podložiek** pre rôzne druhy vtákov, ako sú bociany, orly, sokoly a ďalšie chránené druhy.

Pri **obehovom hospodárstve** je prístup skupiny ZSE je založený na dôslednej optimalizácii využívania zdrojov a aktívnom uplatňovaní princípov obehového hospodárstva. Jedným z kľúčových cieľov je **minimalizácia vzniku odpadu a prevencia jeho tvorby**, pričom dôraz je kladený na **využívanie obnoviteľných zdrojov, recykláciu materiálov, opätovné použitie** a zníženie plytvania zdrojmi. V prípadoch, keď nie je možné odpad eliminovať alebo recyklovať, skupina ZSE zabezpečuje jeho **zodpovednú likvidáciu v súlade s platnými legislatívnymi požiadavkami**.

Skupina ZSE aktívne podporuje princípy obehového hospodárstva aj v rámci svojho **dodávateľského reťazca**, čím sa snaží integrovať udržateľné postupy do všetkých oblastí svojho pôsobenia. V rámci nákupných procesov kladie dôraz na používanie **recyklovaných materiálov** a preferuje **servisné služby**, ktoré predlžujú životnosť zariadení.

Produkcia odpadu v skupine ZSE je primárne ovplyvnená **rozsahom stavebnej činnosti**, ukončením životnosti elektroenergetických rozvodných sietí alebo jednotlivých komponentov, z ktorých sú tieto siete vybudované. **Menšie množstvo odpadu** vzniká v dôsledku vykonávania nevyhnutných údržbových činností, pričom množstvo odpadu pochádzajúceho priamo z prevádzky zostáva na **minimálnej úrovni**. V rámci prevádzkovej činnosti skupiny ZSE, ako aj pri vyradovaní zariadení z prevádzky, vzniká **nebezpečný odpad** a odpad, ktorý nie je klasifikovaný ako nebezpečný. Všetky produkované odpady sú zhromažďované a následne odovzdávané oprávneným organizáciám na základe zmluvných vzťahov.

Tabuľka č. 18 – Produkováný odpad

Produkováný odpad v účtovnom období 2023	ZSD	VSD
Stavebný odpad	14 404	29 603
Nebezpečný odpad	126	296
Odovzdaný odpad na ďalšie nakladanie s odpadom	19 714	3 159

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Tabuľka č. 18 poskytuje prehľad o produkovanom odpade v účtovnom období 2023 dcérskymi spoločnosťami **ZSD** a **VSD**, pričom sú v nej zahrnuté tri kategórie: **stavebný**

odpad, nebezpečný odpad, odovzdaný odpad na ďalšie nakladanie s odpadom. Z uvedenej tabuľky vyplýva, že VSD vyprodukovala viac ako dvojnásobné množstvo **stavebného a nebezpečného odpadu** v porovnaní so ZSD. Naopak odovzdaný odpad na ďalšie nakladanie bol výrazne vyšší v skupine ZSD.

V účtovnom období 2022 celková produkcia odpadu v **bývalej skupine VSEH** dosiahla približne **19 000 ton**, z toho **257 ton** tvoril **nebezpečný odpad**, čo predstavuje 2 % celkovej produkcie odpadu. Najvýznamnejšími tokmi nebezpečného odpadu sú vyradené energetické zariadenia, ako sú transformátory, tlmivky a vypínače. **V pôvodnej skupine ZSE** bol vo výročnej správe zaznamenaný len údaj za **celkový objem odpadu** v množstve **25 637 ton**.

3.2 Analýza informácií týkajúcich sa sociálnej oblasti vykázaných v účtovnom období 2023 v porovnaní s účtovným obdobím 2022

Skupina ZSE systematicky vytvára **pozitívne podmienky** pre svojich zamestnancov prostredníctvom zabezpečenia **stabilného pracovného pomeru, adekvátneho finančného ohodnotenia, sociálnej ochrany, možností vzdelávania a kariérneho rozvoja**, ako aj prostredníctvom podpory **priaznivého pracovného prostredia**. Základným pilierom tejto stratégie je uvedenie si **klúčovej úlohy zamestnancov** pri dosahovaní strategických cieľov a celkového úspechu spoločnosti.

Prioritným cieľom skupiny ZSE je **vytvárať podmienky pre komplexný a uspokojujúci profesionálny aj osobnostný rast zamestnancov**, ktorý umožní každému jednotlivcovi **naplno rozvinúť svoj potenciál** a dosiahnuť **pocit pracovného i osobného rastu**.

Ako zamestnávateľ skupina ZSE deklaruje záväzok k orientácii na **pozitívnu zamestnaneckú skúsenosť**, podporu **rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom** a k uplatňovaniu **nediskriminačného prístupu** vo všetkých aspektoch politiky ľudských zdrojov. **Transparentnosť a rovnosť** sú uplatňované ako základné princípy pri náboře zamestnancov, pričom je zabezpečované **spravodlivé a rovnaké zaobchádzanie** so všetkými uchádzačmi, či už v rámci interných, alebo externých výberových procesov.

V skupine ZSE bola v účtovnom období 2023 uplatňovaná **politika odmeňovania** v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z pracovnoprávných vzťahov, vrátane pracovných

zmlúv, mandátnych zmlúv, kolektívnych zmlúv, ako aj z platných smerníc a pravidiel o odmeňovaní. Uplatňované boli rôzne **smernice a usmernenia**, medzi ktoré patrili dohody o **domácej práci**, predpisy pre **modely flexibilného pracovného času, práce na čiastočný úväzok**, či **mimoriadne dovolenky**. Tieto princípy boli podporované odborovou organizáciou a záväzne aplikované v rámci celej skupiny ZSE.

Cieľom skupiny ZSE je **zachovanie zamestnancov a ich odborných znalostí**, ako aj poskytnutie príležitostí na ich ďalší **profesionálny rozvoj**, čo úzko súvisí s podporou **duálneho vzdelávania**. Tento systém vzdelávania, ktorý pripravuje študentov na výkon povolania podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek na ich budúcich pracoviskách, je realizovaný s cieľom zabezpečiť **kvalitnú pracovnú silu** pre ďalšie obdobia. Týmto spôsobom sa prepája rozvoj existujúcich zamestnancov s výchovou novej generácie kvalifikovaných pracovníkov, čím sa vytvára udržateľný model na podporu dlhodobých cieľov skupiny ZSE. V účtovnom období 2023 bolo do programu duálneho vzdelávania **prijatých 33 študentov**, pričom v distribučných spoločnostiach skupiny ZSE **pôsobilo celkovo 74 študentov** zapojených do duálneho vzdelávania. Zároveň boli ponúkané ďalšie formy **praktického vzdelávania študentov**, vrátane **celoročných praxí a nástupníckych programov**. V tom istom období bol v skupine ZSE **realizovaný nábor 37 absolventov** stredných a vysokých škôl, čím sa pokračovalo v naplňaní cieľov orientovaných na rozvoj a udržiavanie kvalifikovanej pracovnej sily.

V účtovnom období 2022 neboli vo výročných správach spomenuté žiadne záležitosti ohľadne duálneho vzdelávania.

V tabuľkách č. 19 a 20, ktoré zobrazujú štruktúru zamestnanosti pôvodnej skupiny ZSE a bývalej skupiny VSEH, je možné vidieť, že k 31. decembru 2023 bolo celkovo evidovaných **3 708 zamestnancov**. Z uvedeného počtu zamestnancov **30 % tvorili ženy**, čo predstavuje mierny nárast oproti účtovnému obdobiu 2022, kedy ženy tvorili **29 % zamestnancov**. Počas sledovaného obdobia bolo prijatých **310 nových zamestnancov**, čím sa skupine podarilo **udržať počet zamestnancov na rovnakej úrovni** ako v účtovnom období 2022, keďže celkový počet zamestnancov v tom období dosiahol **3 711** – rozdiel predstavuje iba **3 zamestnancov**, čo je zanedbateľné číslo.

Tabuľka č. 19 – Porovnanie štruktúry zamestnanosti pôvodnej skupiny ZSE

Údaje pôvodnej skupiny ZSE	2023	2022	MJ
·Stav zamestnancov k 31.12	2061	2051	počet
→Počet žien	584	575	počet
→Počet mužov	1477	1476	počet
·Priemerný počet zamestnancov	2075	2046	počet
·Počet nových nástupov	188	258	počet
· z toho absolventi	32	13	počet
·Dobrovoľná fluktuácia	2,23	4,1	%
·Celková fluktuácia	9,93	10,17	%
·Priemerný vek zamestnancov	45,2	45,7	rok
·Priemerný počet odpracovaných rokov	14,75	15,6	rok

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Tabuľka č. 20 – Porovnanie štruktúry zamestnancov VSEH

Údaje skupiny VSH	2023	2022	MJ
·Stav zamestnancov k 31.12	1647	1660	počet
→Počet žien	520	514	počet
→Počet mužov	1127	1146	počet
·Priemerný počet zamestnancov	1664	1657	počet
·Počet nových nástupov	122	78	počet
· z toho absolventi	5	7	počet
·Dobrovoľná fluktuácia	3,7	3,1	%
·Celková fluktuácia	10,6	8,4	%
·Priemerný vek zamestnancov	44	44,1	rok
·Priemerný počet odpracovaných rokov	15	15,4	rok

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

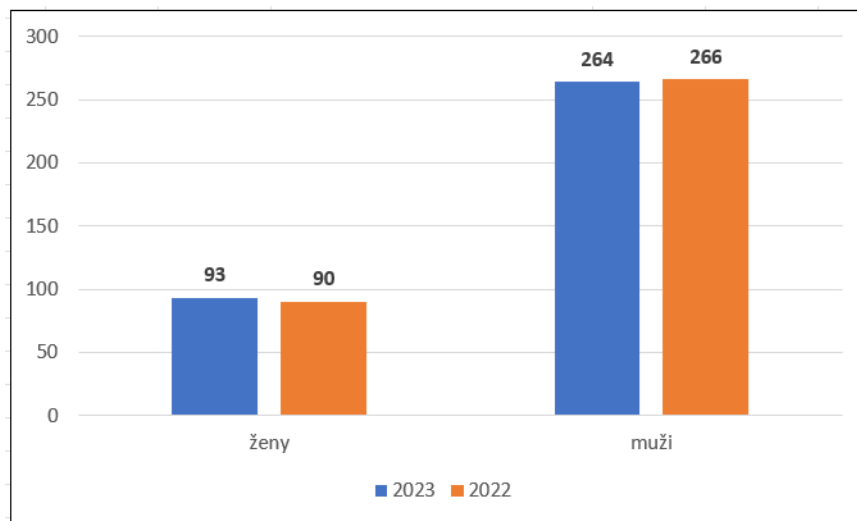
Ďalšie rozdiely sú viditeľné v stabilite zamestnancov a fluktuácii. **Pôvodná skupina ZSE** vykazuje nižšiu fluktuáciu a vyšší počet prijatých absolventov, čo poukazuje na orientáciu na mladé talenty a kontinuálny rozvoj zamestnaneckej základne. **Skupina VSEH** má vyšší priemerný počet odpracovaných rokov, čo signalizuje stabilitu medzi stálymi zamestnancami, avšak dobrovoľná fluktuácia je mierne vyššia, čo môže naznačovať rozdielne pracovné podmienky alebo možnosti kariérneho rastu. Celkovo pôsobí pôvodná

skupina ZSE dynamickejšie a viac zameraná na mladých zamestnancov a rozvoj, zatiaľ čo skupina VSEH vykazuje znaky vyššej stability vo vzťahu k stálym zamestnancom.

3.2.1 Rozmanitosť a inklúzia

V skupine ZSE sa kladie dôraz na **podporu a využívanie rozmanitosti** medzi zamestnancami, ktorí sa od seba odlišujú v rôznych aspektoch. Táto **diverzita** je považovaná za kľúčovú pre dosahovanie **inovácií** a zlepšovanie **výkonnosti spoločnosti**, keďže kombinácia rôzneho zázemia, zručností a osobností prispieva k tvorbe nových nápadov. Cieľom je vytvoriť **inkluzívne pracovné prostredie**, ktoré zohľadňuje a akceptuje **individuálne odlišnosti** zamestnancov, čím sa podporuje **rovnosť** a **rešpekt**. Skupina ZSE si je vedomá, že **transformácia firemnej kultúry** vyžaduje **postupný prístup**, a preto sa zmena implementuje **krok za krokom**, pričom sa zohľadňuje potreba času na jej úspešnú realizáciu.

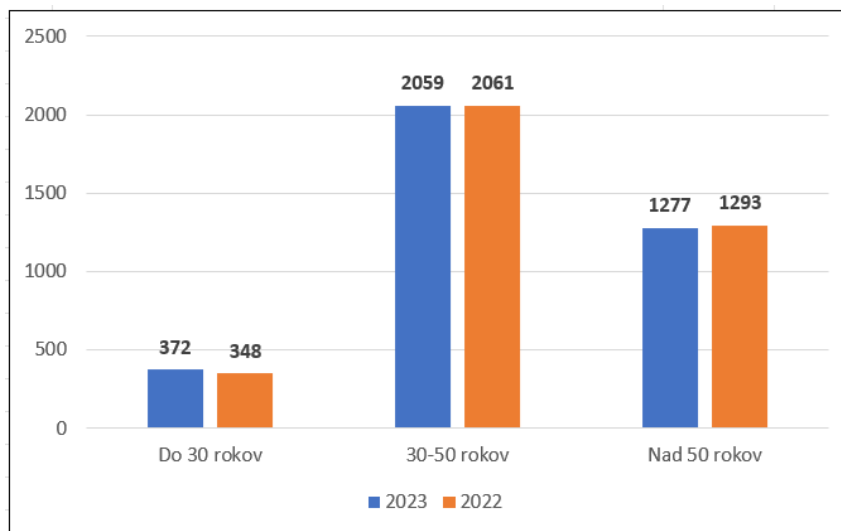
Graf č. 3 – Porovnanie štruktúry súčtu zamestnancov skupiny ZSE a VSEH

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

V **grafe č. 3** je porovnanie štruktúry súčtu zamestnancov **skupiny ZSE a VSEH**, ktoré ukazuje, že v **účtovnom období 2023** došlo k **miernemu zlepšeniu** v **zastúpení žien** na **manažérskych pozíciách**, pričom počet **mužov** na týchto pozíciách zaznamenal **mierny pokles**. V **skupine ZSE** tvorili **ženy** ku koncu roka 2023 iba **26 %** všetkých **manažérskych pozícií**.

Graf č. 4 – Rozdelenie zamestnancov v skupine ZSE z hľadiska veku

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

Graf č. 4 znázorňuje, že došlo k **nárastu počtu zamestnancov do 30 rokov o 24 osôb**, zatiaľ čo počet zamestnancov vo vekových skupinách **30-50 rokov** a **nad 50 rokov** zaznamenal **mierny pokles**. Najväčší pokles nastal v **skupine nad 50 rokov**, kde sa počet zamestnancov znížil o **16 osôb**.

3.2.2 Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov

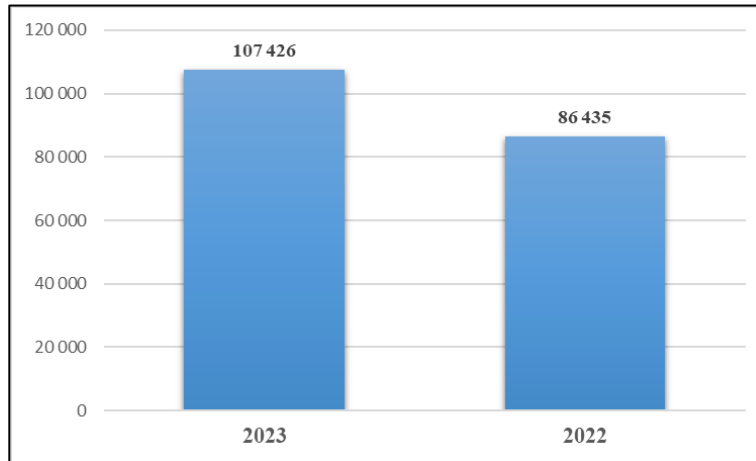
Vzdelávanie zamestnancov je komplexne spravované, organizované a vyhodnocované tímom **Vzdelávania a rozvoja**, ktorý zodpovedá za prerozdelenie agendy vzdelávania do rôznych oblastí. Tieto oblasti zahŕňajú **legislatívne a povinné školenia, odborné školenia, interné odborné školenia, jazykovú prípravu, workshopy** a školenia v oblasti **osobnostného a tímového rozvoja**.

Skupina ZSE využíva **vzdelávací model 70-20-10**, podľa ktorého **70 % učenia** prebieha priamo v **pracovnom prostredí**, **20 %** sa získava **prostredníctvom výmeny skúseností a sociálnej interakcie** s kolegami, a **10 %** tvorí **formálne vzdelávanie**, ako sú **e-learningové kurzy, semináre a školenia**.

Plánovanie, prihlasovanie, administratíva a **e-learningové vzdelávanie** sa realizujú prostredníctvom **vzdelávacieho portálu** (LMS systém), ktorý umožňuje manažerom efektívne spravovať **plánovanie vzdelávacích aktivít, prehľad platností legislatívnych**

školení a kvalifikácií. Všetci zamestnanci majú možnosť v systéme **prehliadať** svoj vzdelávací plán, termíny plánovaných aktivít a históriu absolvovaných školení.

Graf č. 5 – Počet hodín školení pôvodnej skupiny ZSE

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

V grafe č. 5 je zobrazený počet hodín školení pôvodnej skupiny ZSE za jednotlivé roky, ktorý zahŕňa legislatívne, povinné, odborné, interné školenia, školenia jazykovej prípravy, workshopov a školení v oblasti osobnostného a tímového rozvoja. Celkový počet hodín strávených školením dosiahol v účtovnom období 2023 hodnotu 107 426, čo predstavuje rozdiel 20 991 hodín v porovnaní s účtovným obdobím 2022. Uvedené údaje sa týkajú iba pôvodnej skupiny ZSE a v správe o udržateľnosti za účtovné obdobie 2023 neboli zahrnuté informácie o školeniach v dcérskej spoločnosti VSEH.

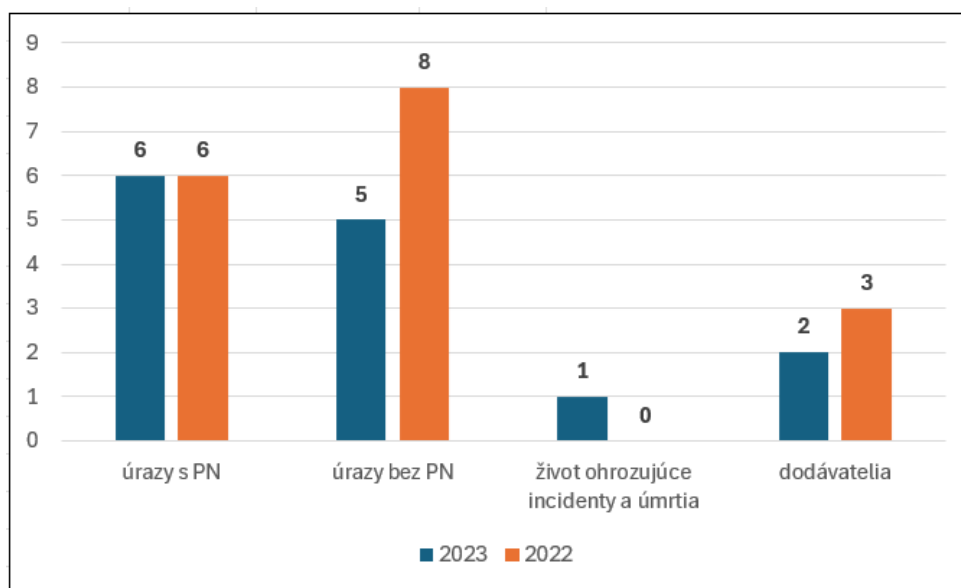
3.2.3 Bezpečnosť a zdravie

Skupina ZSE považuje prísne bezpečnostné normy za nevyhnutné, keďže nehody ohrozujú nielen zdravie zamestnancov, ale môžu viesť aj k škodám na majetku, prerušeniu distribúcie a strate dobrého mena spoločnosti. Pracovné úrazy a ochorenia spôsobujú vysoké náklady na liečbu a kompenzácie. Porušenie zákonných požiadaviek v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia môže mať za následok pokuty, sankcie a finančné a reputačné dôsledky pre spoločnosť. Skupina ZSE sa zameriava na vytváranie starostlivej firemnej kultúry, bezpečných a zdravých pracovísk, podporu zdravia a psychickej pohody zamestnancov a prevenciu úrazov. Všetky incidenty sú starostlivo vyšetrené s cieľom identifikovať ich základné príčiny a následne zdieľať získané poznatky.

Zamestnanci sú **informovaní** o jasných pokynoch v prípade, že sa ocitnú v **potenciálne nebezpečnej situácii**, pričom majú povinnosť okamžite **zastaviť prácu** a v prípade potreby **opustiť pracovisko**.

Skupina ZSE sa dlhodobo zameriava na systematické **vzdelávanie zamestnancov** v oblasti **bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci**. Tento proces zahŕňa rôzne formy vzdelávania, ako sú **školenia, informačné kampane, prezentácie a digitálne formáty**. **Školenia BOZP** sú poskytované nielen pre **vedenie spoločnosti**, ale aj pre **manažérov prevádzok a zamestnancov, ktorí vyšetrujú incidenty**. Vstupné a **opakované školenia** pre nových zamestnancov sa v **účetnom období 2023** uskutočnili formou **prezenčného aj online vzdelávania**. V účetnom období 2023 bolo v **skupine ZSE** vykonaných **301 školení**, ktoré sa týkali **2 756 zamestnancov**. Za účtovné obdobie 2022 nie sú známe údaje za školenia zamestnancov v pôvodnej skupine ZSE ani v bývalej skupine VSEH.

Graf č. 6 – Súhrn úrazov skupiny ZSE a VSEH

Zdroj: Správa o udržateľnosti skupiny ZSE za účtovné obdobie 2023

V grafe č. 6 je zobrazené, že v **účetnom období 2023** došlo k **miernemu poklesu** v celkovom počte **úrazov**. Počet **úrazov zamestnancov s práceneschopnosťou** ostal na rovnakej úrovni, zatiaľ čo počet **úrazov bez práceneschopnosti** klesol v porovnaní s **účetným obdobím 2022**. Počet **život ohrozujúcich incidentov a úmrtí** vzrástol, ale len

o jeden prípad. Počet **úrazov dodávateľov** sa **znížil**. Dva úrazy dodávateľov, ktoré boli registrované, vznikli pri práci na elektrickom zariadení.

3.2.4 *Ovplyvnené spoločenstvá*

Miestne spoločenstvá a **komunity** sú považované za kľúčové **zainteresované strany** skupiny ZSE. Udržiavanie **dobrých partnerských vzťahov** a **spolupráca** s miestnymi komunitami, ako aj **podpora miestneho rozvoja**, sú pre spoločnosť veľmi dôležité. Skupina ZSE je neoddeliteľnou súčasťou spoločnosti a komunít v regiónoch, mestách a obciach, kde pôsobí. **Vzťahy so spoločenstvami** sú budované zapojením sa do **miestnych projektov**, poskytovaním **finančnej podpory** a podporou **trvalo udržateľného rozvoja** miestnych spoločenstiev, a to prostredníctvom **ekonomických, sociálnych a environmentálnych iniciatív**.

V skupine ZSE **filantropia** a **dobrovoľníctvo** predstavujú kľúčové **aktivity** na podporu **rozvoja komunity**. V účtovnom období 2023 boli investície do komunity v celkovom objeme viac ako **1,1 milióna eur**.

Skupina ZSE má založené dve nadácie. **Nadácia ZSE** zahŕňa **zodpovednosť voči životnému prostrediu**. **Grantový program "Mením na zeleň"** je zameraný na podporu projektov, ktoré sa orientujú na **environmentálne vzdelávanie, cirkulárnu ekonomiku, využívanie obnoviteľných zdrojov, ochranu krajinných prvkov a ekotypov, znižovanie uhlíkovej stopy**. **Program "Slnecné strechy"** ponúka školám, zariadeniam sociálnych služieb, chráneným dielňam a registrovaným sociálnym spoločnostiam možnosť bezplatnej inštalácie fotovoltických systémov.

V rámci **Nadácie VSEH** boli v účtovnom období 2023 podporené **projekty v oblasti životného prostredia, výchovy a vzdelávania, kultúry, športu a sociálnej oblasti**. Nadácia vyhlásila a implementovala tri **grantové programy: Companius — Pomáhame spoločne, Podpora malých inovácií: digitalizácia a Za zdravý a čistý kraj**. Pokračovalo sa aj v rozvoji **dlhoročného partnerstva** s organizáciou **Spoločnosť priateľov detí z detských domovov "Úsmev ako dar"** a podporených bolo **9 odborných škôl** s cieľom implementovať **inovácie pre študentov**.

V rámci podpory **angažovanosti zamestnancov** sú realizované **zamestnanecké grantové programy** a **dobrovoľnícke iniciatívy**. Okrem toho prispieva skupina ZSE aj

prostredníctvom **dobrovoľníckej práce** a **finančných príspevkov** na aktivity ako je **hrabanie Kopaneckých lúk**, ktoré sú považované za **svetový unikát** z hľadiska miestnej flóry. Tradične sa tiež zapájajú do aktivít počas **Týždňa dobrovoľníctva** a **celoslovenského podujatia "Upracme si Slovensko"**. V účtovnom období 2023 **506 zamestnancov a zamestnankýň** skupiny ZSE **odpracovalo** spolu **1330 hodín dobrovoľníckej práce**. V účtovnom období 2022 bývala skupina VSEH odpracovala **420 hodín dobrovoľníckej práce so 110 zamestnancami**. Pôvodná skupina v účtovnom období 2022 vo svojej výročnej správe neuviedla žiadne informácie o počte hodín odpracovaných v rámci dobrovoľníckych prác.

3.2.5 *Spotrebitelia a koncoví používatelia*

Medzi najvýznamnejšie zainteresované strany patria práve **zákazníci**. V účtovnom období 2023 skupina ZSE v rámci dcérskych spoločností ZSE, VSE, ZSD a VSD zavádzala ďalšie inovácie a pokrokové riešenia v oblasti **zákazníckej obsluhy**. Za primárny cieľ bol stanovený **presun čo najväčšieho množstva transakcií a zákazníckych požiadaviek** do samoobslužného **online prostredia**. Pozornosť bola venovaná zlepšovaniu používateľskej skúsenosti pri prevádzke digitálnych kanálov. V oblasti **zákazníckej starostlivosti** boli **modernizované webové stránky**.

Digitalizácia **zákazníkov** je stanovená ako priorita, ktorá prispieva k znižovaniu potreby environmentálne náročnejších foriem komunikácie. V rámci **ZSD** je tento cieľ podporovaný neustálym rozširovaním poskytovaných služieb prostredníctvom **virtuálneho asistenta Eda** a využívaním aplikácie **e-Žiadosti** na výlučne digitálne vybavovanie žiadostí. Dcérska spoločnosť **VSD** poskytuje svoje **služby prostredníctvom eShopu** a od roku **2023** využíva na komunikáciu so zákazníkmi prostredníctvom chatu **virtuálnu asistentku Elektru**. **Zlepšovanie procesov** súvisiacich s pripájaním **zákazníkov online** a poskytovanými službami umožňuje dcérskym spoločnostiam **ZSD a VSD efektívnejšie a rýchlejšie reagovať** na **zákaznícke požiadavky** a eliminovať interakcie, ktoré **neprinášajú pridanú hodnotu** ani zákazníkovi, ani spoločnostiam.

Dlhodobou prioritou skupiny ZSE je podpora **digitalizácie zákazníkov** a rozvoj **digitálnych služieb**. Zákazníci sú motivovaní k využívaniu **elektronickej faktúry, elektronickej platby**, ako aj k objednávaniu služieb prostredníctvom **web stránok** alebo ich kombinácie s telefónnou komunikáciou, čím sa eliminuje potreba tlače **zmluvnej**

dokumentácie. Elektronickú faktúru si v účtovnom období **2023** aktivovalo takmer **115 tisíc zákazníkov** skupiny **ZSE**.

V rámci **skupiny ZSE** je **spracúvanie osobných údajov** rôznych zainteresovaných strán, ako sú **zákazníci, zamestnanci, obchodní partneri a dodávatelia**, vykonávané v súlade s **prísnymi normami ochrany dát**. Zabezpečenie všetkých **firemných informácií**, či už **ústnych, písomných alebo digitálnych**, predstavuje **zásadný faktor** na ochranu **konkurenčnej pozície, značky a reputácie skupiny ZSE**. V oblasti **zákazníckych riešení** boli implementované **komplexné opatrenia** na posilnenie **kybernetickej bezpečnosti**, pričom hlavným cieľom je **účinne chrániť systémy a dáta** bez ohľadu na **miesto prístupu, typ zariadení alebo lokalitu spracovania údajov**.

V uplynulom období v účtovnom období 2023 v skupine ZSE boli vykonané **interné audity** zamerané na **riadenie ochrany osobných údajov**, pričom došlo k **zlepšeniu bezpečnostných opatrení IT** a k výraznému posilneniu **IT infraštruktúry**, s cieľom zvýšiť úroveň zabezpečenia dát a systémov.

V **skupine ZSE** je zabezpečené pravidelné **vzdelávanie zamestnancov** na tému **ochrany osobných údajov**. Novoprijatí zamestnanci sú oboznámení s touto problematikou už počas procesu prijímania do spoločnosti. Okrem toho sú organizované **špecializované školenia** pre konkrétne oddelenia, kde je spracúvanie osobných údajov spojené s vyšším **rizikom**, akým sú napríklad **Call centrá**.

3.3 Analýza informácií týkajúcich sa riadiacej oblasti vykázaných v účtovnom období 2023 v porovnaní s účtovným obdobím 2022

Najvyšším orgánom skupiny ZSE je **valné zhromaždenie**, ktoré sa zaoberá všetkými záležitosťami, ktoré sú v súlade so zákonmi, stanovami spoločnosti alebo inými predpismi vyhradené jeho kompetencii. Zvolanie **valného zhromaždenia** je v kompetencii **predstavenstva**, ktoré je zodpovedné za riadenie spoločnosti a jej zastupovanie vo vzťahu k externým subjektom. **Predstavenstvo** je zodpovedné za rozhodovanie o všetkých záležitostiach spoločnosti, pokiaľ nie sú tieto vyhradené iným orgánom na základe platnej legislatívy alebo stanov. Predstavenstvo je zložené z **piatich členov**, ktorých volí **valné zhromaždenie**, ktoré zároveň určuje aj **predsedu** alebo **podpredsedu**. Členovia **predstavenstva** sú volení na obdobie **štyroch rokov**.

Kontrolu nad činnosťou predstavenstva vykonáva **dozorná rada**, ktorá dohliada na správnosť jeho rozhodnutí a na **vykonávanie podnikateľskej činnosti** spoločnosti. Dozorná rada má **deväť členov**, pričom **dve tretiny členov** sú volené a odvolávané **valným zhromaždením**, a **jednu tretinu** volia zamestnanci. **Funkčné obdobie členov dozornej rady** je rovnako **štyri roky**.

V rámci riadenia **compliance rizík** v skupine ZSE je implementovaný **compliance manažment systém**, ktorý zahŕňa identifikáciu rizík v spolupráci s **Compliance tím**. **Tento tím** skupiny ZSE je zodpovedný za detekciu a vyhodnocovanie rizík, pričom sú implementované **nápravné opatrenia**, ktoré sú vypracované v spolupráci s dotknutými oddeleniami. Tento tím tiež poskytuje **podporu zamestnancom** pri riadení compliance rizík a zároveň vykonáva **konzultácie** v prípadoch etických otázok, ktoré môžu vzniknúť na pracovisku. V sledovanom období sa uskutočnilo **243 konzultácií** týkajúcich sa oblasti **compliance** a **etického kódexu skupiny ZSE**, čím sa zabezpečila podpora pri riešení etických otázok.

Zamestnanci skupiny ZSE sú zaviazaní prispievať k vytváraniu **nediskriminačného** a **bezpečného pracovného prostredia** a zároveň k **rešpektovaniu ľudských práv**. Skupina ZSE vyjadruje podporu iniciatíve **Global Compact** Organizácie spojených národov a **dodržiava jej desať princípov**, ktoré sa vzťahujú na oblasti **ľudských práv, pracovných podmienok, ochrany životného prostredia** a **boja proti korupcii**.

Vykazovaný počet **oznámení** zaslaných **tímu Compliance** v danom období dosiahol **15 oznámení** a týka sa len pôvodnej skupiny ZSE a nereflektuje spoločnosti bývalej skupiny VSEH. V účtovnom období **2023** bolo **98 %** všetkých zamestnancov, ktorí sa zúčastnili e-learningového kurzu, vzdelávaných v oblastiach **compliance, etického kódexu** a **boja proti korupcii**. V účtovnom období **2022** bolo v **pôvodnej skupine ZSE** evidovaných celkovo compliance **15 oznámení**, ktoré sa primárne týkali **podvodného konania** voči spoločnosti ZSE, ako napríklad **krádeže, sprenevery** a iných foriem podvodného správania. Okrem toho boli zaznamenané aj prípady konfliktu **záujmov, bossingu, sexuálneho obťažovania, diskriminácie** a iné oznámenia súvisiace s dodržiavaním etického kódexu. Naopak, v **bývalej skupine VSEH** neboli v priebehu účtovného obdobia 2022 zaznamenané **žiadne compliance oznámenia**.

Od **dodávateľov** skupiny ZSE sa v rámci náležitej starostlivosti v dodávateľskom reťazci očakáva záväzok k **dodržiavaniu minimálnych štandardov v oblasti environmentálneho, sociálneho a spoločenského riadenia (ESG)**, pričom osobitný dôraz je kladený na rešpektovanie ľudských práv.

Potenciálni dodávatelia skupiny ZSE sú podrobovaní previerke s cieľom zabezpečiť splnenie požadovaných štandardov v oblasti dodržiavania predpisov týkajúcich sa **korupcie, prania špinavých peňazí, daňových povinností, nedoplatkov, ekonomických sankcií**.

V prípade napríklad **porušenia environmentálnych noriem** alebo interných firemných pravidiel je od dodávateľov vyžadované prijatie nápravných opatrení. Dodávateľom môže byť taktiež uložená povinnosť predložiť environmentálne či iné relevantné certifikácie. V účtovnom období 2023 neboli v rámci skupiny ZSE ukončené žiadne obchodné vzťahy z dôvodu porušenia Kódexu správania dodávateľov.

Prístup **skupiny ZSE** v boji proti **korupcii** je aplikovaný vo všetkých dcérskych spoločnostiach a vzťahuje sa aj na jej dodávateľov. **Korupcia** je v skupine ZSE **netolerovaná**, keďže vedie k rozhodnutiam prijatým na základe nesprávnych dôvodov, čo **potenciálne bráni pokroku a inováciám**, narúša hospodársku súťaž a spôsobuje trvalé poškodenie **skupiny ZSE**, jej **zainteresovaných strán** a ohrozuje **reputáciu** spoločnosti. **Skupina ZSE** sa **zaviazala** bojovať proti korupcii vo všetkých jej formách a preto aktívne presadzuje opatrenia proti korupcii vo všetkých jej formách a podporuje **národné aj medzinárodné** iniciatívy v tejto oblasti.

V **skupine ZSE** sú zavedené opatrenia na predchádzanie **korupčnému správaniu**, ktoré sú implementované už v jeho počiatkových fázach. **Protikorupčné politiky** sú definované v **Etickom kódexe skupiny ZSE** a v jeho prílohách, ktoré podrobne rozpracúvajú päť hlavných oblastí **compliance: Dary a pohostenia, Konflikty záujmov, Poznaj svoju protistranu, Trestná zodpovednosť právnických osôb, a Hospodárska súťaž**. Obsah **Etického kódexu** je dostupný prostredníctvom **e-learningových kurzov** pre nových zamestnancov, ako aj pomocou opakovaných školení pre existujúcich zamestnancov. Témy súvisiace s **compliance** sú ďalej podporované prostredníctvom komunikačných kampaní na **Intranete skupiny ZSE**. V účtovnom období **2023** absolvovalo **98 %** všetkých

zamestnancov skupiny ZSE e-learningový kurz zameraný na **compliance**, ktorý zahŕňal aj opatrenia proti korupcii.

3.4 Analýza splnenia požiadaviek na zverejnenie

V rámci splnenia požiadaviek na zverejnenie podľa štandardov ESRS za účtovné obdobie 2023, skupina ZSE splnila väčšinu požiadaviek, aj keď tieto požiadavky boli pre ňu **dobrovoľné**, keďže sa stali záväznými až **od roku 2024**. Skupina ZSE za účtovné obdobie 2023 zverejnila prvú správu o udržateľnosti, v ktorej splnila väčšinu požiadaviek na zverejnenie v rámci štandardov **ESRS E až G**.

V rámci štandardu **ESRS E1** skupina vykázala všetky požiadavky, okrem dvoch konkrétnych požiadaviek: **E1-7** (projekty odstraňovania a znižovania emisií skleníkových plynov financované uhlíkovými kreditmi) a **E1-8** (interné stanovenie cien uhlíka). V nasledujúcom štandarde **ESRS E2** (znečisťovanie) skupina ZSE nezverejnila požiadavky týkajúce sa látok vzbudzujúcich obavy (**E2-5**). V ďalšom štandarde **ESRS E3** (vodné zdroje) naopak skupina ZSE vykázala všetky požiadavky na zverejnenie. V štandarde **ESRS E4** (biodiverzita) skupina ZSE nevykázala iba jednu požiadavku, konkrétne **E4-5**, ktorá sa týka metrík vplyvu súvisiacich s biodiverzitou a zmenami ekosystémov. V poslednom štandarde **ESRS E5** (obehové hospodárstvo) skupina ZSE nezverejnila požiadavky **E5-3** (ciele súvisiace s využívaním zdrojov a obehovým hospodárstvom) a **E5-4** (prílev zdrojov).

Tento štandard sa zameriava na **kvantitatívne údaje**, pričom skupina ZSE v ňom vykazuje dostatočné množstvo číselných informácií. Najväčší dôraz kladie na rozsahy 1 až 3, avšak naša analýza ukazuje, že v niektorých oblastiach stále **existujú nedostatky**. Spoločnosť napríklad nevykazuje emisie pochádzajúce z nakúpených tovarov a služieb, používania a spracovania predaných produktov na konci ich životného cyklu, vzniku odpadu v rámci prevádzky či činností súvisiacich s palivom a energiou, ktoré nie sú zahrnuté v rozsahoch 1 a 2. Chýbajú aj údaje o emisiách z dochádzania zamestnancov. Okrem toho skupina ZSE v účtovnom období 2023 nezverejnila informácie o prevádzkových a kapitálových výdavkoch ani o dosiahnutých úsporách.

Pri vykazovaní údajov o vlastnej pracovnej sile podľa štandardu **ESRS S1**, ktorý má **kvantitatívny charakter**, skupina ZSE vykázala dostatočné množstvo číselných údajov na zverejnenie. Číselné údaje zverejnila k počtu zamestnancov, počtu žien a mužov,

priemerným počtom zamestnancov, novým nástupom, počtu manažérskych pozícií, rozdeleniu zamestnancov podľa veku, počtu hodín školení, počtu úrazov. Avšak v účtovnom období 2023 nezverejnila žiadne informácie týkajúce sa štandardu **ESRS S2** (pracovníci v hodnotovom reťazci). V súvislosti s **ESRS S3** (ovplyvnené spoločenstvá), ktorý má **opisný charakter**, skupina ZSE splnila všetky požiadavky okrem jednej, a to **S3-5**, ktorá sa týka cieľov riadenia materiálnych negatívnych vplyvov, presadzovania pozitívnych vplyvov a riadenia materiálnych rizík a príležitostí. Okrem toho skupina ZSE dostatočne opisala v tomto štandarde aj nadácie v ktorých sa angažuje a to v nadáciách ZSE aj VSEH. Opisovala tu aj dobrovoľníctvo a spoločenskú angažovanosť, pri ktorých zverejnila aj počet hodín dobrovoľníckej práce. Podľa štandardu **ESRS S4** (spotrebitelia, koncoví používatelia), ktorý má tiež **opisný charakter**, skupina ZSE zverejnila všetky požiadavky na zverejnenie v účtovnom období 2023. Skupina ZSE tu opisala napríklad snahu o celkovú digitalizáciu, ale aj spôsoby ochrany osobných údajov.

V rámci posledného tematického štandardu **ESRS G1** (obchodné správanie), ktorý má **kvantitatívno-opisný** charakter skupina ZSE splnila určité požiadavky na zverejnenie okrem požiadaviek **G1-4** (potvrdené prípady korupcie alebo úplatkárstva) a **G1-6** (platobné postupy). Skupina ZSE tu opisuje napríklad protikorupčné opatrenia, ale aj riadenie dodávateľských reťazcov.

3.5 Zhodnotenie výsledkov práce a odporúčania pre skupinu ZSE

Diplomová práca poskytla komplexný pohľad na vykazovanie informácií o udržateľnosti v spoločnosti Západoslovenská energetika, a. s., pričom sa zamerala na hodnotenie kvality a rozsahu ESG reportingu za účtovné obdobia 2022 a 2023. Analýza ukázala, že skupina ZSE patrí medzi lídrov v oblasti transparentného reportovania a aktívne sa pripravuje na splnenie legislatívnych požiadaviek vyplývajúcich zo smernice CSRD. Dobrovoľná implementácia štandardov ESRS ešte pred ich povinnosťou dokazuje proaktívny prístup spoločnosti k zodpovednému podnikaniu a jej odhodlanie môže byť vzorom pre ostatné spoločnosti.

Výsledky analýzy poukazujú na výrazné zlepšenie environmentálneho reportingu, najmä v oblasti znižovania emisií skleníkových plynov, využívania obnoviteľných zdrojov energie a digitalizácie distribučnej siete. Tieto kroky odrážajú strategickú orientáciu skupiny

ZSE na podporu cieľov Parížskej dohody a na napĺňanie európskych ambícií klimatickej neutrality. Zároveň sa preukázalo, že spoločnosť kladie dôraz na transparentnosť a presnosť údajov, čo zvyšuje jej dôveryhodnosť voči zainteresovaným stranám.

Na druhej strane, v oblasti sociálnych a riadiacich aspektov (S a G pilier ESG) existuje priestor na zlepšenie. Informácie o diverzite, rovnosti príležitostí a angažovanosti zamestnancov sú stále nedostatočne rozpracované. Podobne by spoločnosť mohla viac zviditeľniť svoje opatrenia na predchádzanie korupcii, etickú správu a lobistické aktivity.

Naše odporúčania pre zvýšenie kvality, transparentnosti a porovnateľnosti informácií vykazovaných v súvislosti s ESG reportingom sú tieto:

1. **Zlepšiť sociálny pilier ESG:** Zverejnenie podrobnejších údajov o zamestnaneckej politike, rovnosti príležitostí, rodovej diverzite vo vedení a zapojení zamestnancov do rozhodovacích procesov by mohlo posilniť obraz skupiny ZSE ako atraktívneho a zodpovedného zamestnávateľa.
2. **Zvýšenie podielu obnoviteľných zdrojov energie:** ZSE už dosahuje dobré výsledky v tejto oblasti, no ďalší rozvoj veterných, solárnych a iných obnoviteľných zdrojov by mohol ešte viac znížiť závislosť na fosílnych palivách.
3. **Posilniť transparentnosť v riadení:** Skupina ZSE by mala detailnejšie opísať mechanizmy na predchádzanie korupcii a úplatkárstvu, ako aj etické zásady riadenia. Zverejňovanie informácií o lobistických aktivitách by mohlo prispieť k väčšej dôvere verejnosti a investorov.
4. **Podpora rodovej rovnosti a inklúzie:** Zaviesť konkrétne ciele pre zvýšenie zastúpenia žien vo vedení a podporiť inkluzívne politiky, ktoré zabezpečia rovnaké príležitosti pre všetkých zamestnancov.
5. **Rozšíriť vzdelávacie aktivity pre zamestnancov:** Investovanie do školení zameraných na udržateľnosť a ESG štandardy by mohlo zvýšiť úroveň znalostí zamestnancov a podporiť ich aktívnejšie zapojenie do ESG iniciatív spoločnosti.
6. **Zverejňovanie konkrétnych cieľov:** Transparentnejšie stanoviť krátkodobé a dlhodobé ESG ciele (napr. konkrétne percentuálne zníženie emisií alebo podielu žien vo vedení) a pravidelne informovať o ich napĺňaní.

Implementáciou týchto odporúčaní by skupina ZSE mohla ďalej posilniť svoju pozíciu lídra v oblasti udržateľnosti a stať sa vzorom pre ostatné spoločnosti na Slovensku i v

zahraničí. Tým by prispela nielen k svojmu dlhodobému úspechu, ale aj k širšiemu cieľu udržateľného rozvoja.

Záver

Na základe vykonanej analýzy môžeme konštatovať, že cieľ, ktorý sme si v rámci tejto diplomovej práce zadali, sme úspešne splnili. Tento cieľ, spočívajúci v analýze a hodnotení vykazovania informácií o udržateľnosti v spoločnosti Západoslovenská energetika, a. s., bol dôkladne realizovaný a priniesol komplexné zhodnotenie aktuálneho stavu nefinančného vykazovania v danej spoločnosti za účtovné obdobia 2022 a 2023. Na základe vykonanej analýzy môžeme konštatovať, že hodnotenie informácií o **udržateľnosti** v spoločnosti prinieslo cenné poznatky o jej pripravenosti na zavedenie požiadaviek vyplývajúcich z ESRS. **Dobrovoľné prijatie štandardov ESRS** už v účtovnom období 2023 dokazuje vysoký stupeň angažovanosti a strategickej orientácie na udržateľnosť. Analýza dát zo správ o udržateľnosti ukázala, že skupina ZSE efektívne napreduje v oblastiach, ako sú znižovanie emisií, využívanie obnoviteľných zdrojov energie a podpora sociálne zodpovedných aktivít.

Z analýzy vyplynulo, že skupina ZSE dosahuje významné úspechy v oblasti **environmentálnej udržateľnosti**, najmä v znižovaní **emisí skleníkových plynov**, **využívaní obnoviteľných zdrojov energie** a **digitalizácii distribučných sietí**. Tieto opatrenia sú v súlade s dlhodobými cieľmi Európskej únie, ako je dosiahnutie klimatickej neutrality do roku 2050. Skupina ZSE zároveň preukázala ochotu integrovať moderné technológie a inovatívne riešenia, čím podporila efektívnejšie riadenie energetických zdrojov a zvýšenie energetickej bezpečnosti.

Napriek týmto pozitívam analýza odhalila aj oblasti, kde má skupina ZSE **potenciál na zlepšenie**, najmä v oblasti **sociálnych a riadiacich aspektov**. Väčšia transparentnosť v otázkach diverzity, rovnosti príležitostí a angažovanosti zamestnancov by mohla posilniť obraz spoločnosti ako zodpovedného zamestnávateľa. Rovnako by bolo vhodné prehĺbiť informácie o etických praktikách a mechanizmoch na predchádzanie korupcii a úplatkárstvu. Tieto kroky by mohli pomôcť posilniť dôveru všetkých zainteresovaných strán, najmä investorov a zákazníkov.

Celkovo môžeme konštatovať, že skupina ZSE je na dobrej ceste stať sa vzorom pre ostatné spoločnosti, ktoré zvažujú implementáciu štandardov ESRS. Výsledky tejto práce zdôrazňujú, že ESG reporting nie je len administratívnym nástrojom, ale aj strategickým

prostriedkom na zvyšovanie hodnoty spoločnosti a jeho pozitívneho vplyvu na spoločnosť. Táto práca tak môže poslúžiť ako praktická pomôcka nielen pre skupinu ZSE, ale aj pre ďalšie slovenské spoločnosti, ktoré chcú prispieť k budovaniu udržateľnej a zodpovednej podnikateľskej praxe.

Zoznam použitej literatúry

1. BAIS.B, NASSIMBENI.G, ORZES.G (2024). *Global Reporting Initiative:Literature review and research directions* [online]. [cit. 2024-10-12]. Dostupné na internete: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959652624028774#bib138>
2. BAUMULLER .J, GRBENIC.S, (2021). *Moving from Non-financial to sustainability reporting:analyze the EU commisions proposal for a corporate sustainability reporting directive (CSRS)* [online]. [cit. 2024-11-15]. Dostupné na internete: <https://casopisi.junis.ni.ac.rs/index.php/FUEconOrg/article/view/8149>
3. COOLSET (2024). *European Sustainability Reporting Standards (ESRS)* [online]. [cit. 2024-10-12]. Dostupné na internete: <https://www.coolset.com/academy/european-sustainability-reporting-standards-esrs>.
4. DELEGOVANÉ NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2023/2772 z 31. júla 2023, ktorým sa dopĺňa smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o štandardy vykazovania informácií o udržateľnosti
5. ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY(2024). *Learn About Sustainability*. [online].[cit. 2024-10-10]. Dostupné na internete: <https://www.epa.gov/sustainability/learn-about-sustainability>
6. EURÓPSKA RADA (2022). *Parížska dohoda o zmene klímy* [online]. [cit. 2024-10-06]. Dostupné na internete: <https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/paris-agreement-climate/>.
7. FORNASARI.T, (2024). *The Impact of the CSRD and the ESRS on Non-Financial Disclosure* [online]. [cit. 2024-10-06]. Dostupné na internete: <https://doi.org/10.4468/2024.1.07fornasari.traversi>
8. GLOBAL REPORTING INITIATIVE (2023). *Standards*. [online]. [cit. 2024-10-10]. Dostupné na internete: <https://www.globalreporting.org/standards/>
9. GREENTALK (2022). *CSRD reporting sa blíži: čo bude obsahovať a koho sa týka* [online]. [cit. 2024-10-06]. Dostupné na internete: <https://greentalk.sk/blog/csrd-reporting-sa-blizi-co-bude-obsahovat-a-koho-sa-tyka/>.
10. GREENTALK (2023a). *Dvojité významnosť* [online]. [cit. 2024-10-20]. Dostupné na internete: <https://greentalk.sk/slovník/dvojita-vyznamnost/>.

11. GREENTALK (2023b). *ESRS v kocke*. [online]. [cit. 2024-10-10]. Dostupné na internete: <https://greentalk.sk/blog/esrs-v-kocke/>
12. HRONČEK A PARTNERS, S. R. O (2024). *Smernica CSRD* [online]. [cit. 2024-11-06]. Dostupné na internete: <https://www.legalfirm.sk/sk/stranky/clanok/smernica-csrd>.
13. IBM (2024). *CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)* [online]. [cit. 2024-11-06]. Dostupné na: <https://www.ibm.com/topics/csrd>.
14. KPMG (2023). *Spoločenské, environmentálne a sociálne riadenie spoločnosti* [online]. [cit. 2024-10-08]. Dostupné na internete: <https://kpmg.com/sk/sk/home/sluzby/esg-spolocenske-environmentalne-socialne-riadenie-spolocnosti.html>.
15. KPMG BUSINESS INSTITUTE (2024). *ESRS – Európske štandardy pre vykazovanie o udržateľnosti* [prezentácia]. [cit. 2024-11-20].
16. MICROSOFT (2023). *Čo je environmentálna udržateľnosť* [online]. [cit. 2024-10-06]. Dostupné na internete: <https://www.microsoft.com/sk-sk/sustainability/learn/environmental-sustainability>
17. NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2020/852 o vytvorení rámca na uľahčenie udržateľných investícií a o zmene nariadenia (EÚ) 2019/2088
18. OORSCHOT, K. JOHANSEN, V. THORUP, N. ASPEN, D. (2024). *Standardization cycles in sustainability reporting within the Global Reporting Initiative* [online]. [cit. 2024-11-06]. Dostupné na internete: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0263237324000537#bib31>
19. SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2022/2464 zo 14. decembra 2022, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 537/2014, smernica 2004/109/ES, smernica 2006/43/ES a smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o vykazovanie informácií
20. SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY Č. 2014/95/EÚ Z 22. OKTÓBRA 2014, ktorou sa mení smernica 2013/34/EÚ, pokiaľ ide o zverejňovanie nefinančných informácií a informácií týkajúcich sa rozmanitosti niektorými veľkými podnikmi a skupinami
21. THE CSRD COMPASS (2023). *A Comparative Study: CSRD vs. Global Reporting Initiative (GRI) Standards* [online]. [cit. 2024-11-06]. Dostupné na internete:

<https://thecsrcompass.com/a-comparative-study-csrd-vs-global-reporting-initiative-gri-standards/>.

22. TINÁK, R. (2024). *Taxonómia EÚ* [online]. [cit. 2024-11-06]. Dostupné na internete: <https://www.esgklub.sk/esg-slovník/taxonomia-eu/>.
23. VITALOŠOVÁ, E. (2022). *Zvyšujú sa požiadavky na nefinančné výkazníctvo a vykazovanie udržateľnosti* [online]. [cit. 2024-10-10]. Dostupné na internete: <https://www.pwc.com/sk/sk/odborne-clanky/zvysuju-sa-poziadavky-na-nefinancne-vykaznictvo-a-vykazovanie-udrzatelnosti.html>.
24. VSEH (2022). *Správa o udržateľnosti 2022* [online]. [cit. 2025-01-12]. Dostupné na internete: https://www.vseholding.sk/wps/PA_DmicContentViewer8/content/vseh.H1000/doc/VSEH_Report_udrzatelnost.pdf
25. Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov
26. ZSE (2022). *Výročná správa 2022* [online]. [cit. 2025-01-07]. Dostupné na internete: <https://www.skupinazse.sk/Uvod/Spolocnost/Vyrocne-spravy>
27. ZSE (2023). *Správa o udržateľnosti 2023* [online]. [cit. 2025-01-10]. Dostupné na internete: <https://www.skupinazse.sk/Uvod/Udrzatelnost/Reporty-udrzatelnosti>